

DOBA seniorů

č. 6 / VII. ROČNÍK ČERVEN 2011 14 Kč

Cena v předplatném 11 Kč

Nové soutěže!

O řecké moře i pohodu v ČR

Doba seniorů dostala řád

Do mládí ji vrací tanec

Sílí protesty proti vládě

S DS zdarma na výstavu

Společné poznávání i zábava

Báječná nálada vládla už na první společné akci. Byla součástí výměnného pobytu téměř pěti desítek seniorek a seniorů z Austrálie, Jižní Afriky, Velké Británie a Kanady, který pro ně připravilo Centrum celoživotního vzdělávání (CCV), působící v pražském KC Vltavská. Tyto výměnné pobyty pořádají už od roku 1991 a v jejich rámci přivítali už více než tři desítky skupin z většiny evropských a řady zámořských států. Sami také řadu států navštívili a to za takových podmínek, aby si to mohli dovolit i finančně slabší senioři. Účastníci kromě toho oceňují, že cestování je bezpečné a šité na míru starším lidem. Nejde zdaleka jen o turistiku. Během výměn poznávají i možnosti studia ve vyšším věku. Na seznamovacím setkání v Praze tak pan Alan Cuthbert z Austrálie a paní Carol Cooperová z JAR hovořili, jak toto vzdělávání funguje v jejich zemích. Zajímavostí bylo, že např. v Austrálii je ještě levnější než u nás. Dověděli jsme se i to, že i seniorská organizace SAARP v JAR má svůj časopis. Zaujalo rovněž, že v Austrálii a JAR se starší studenti více zajímají o studium přírod-

ních věd, zatímco u nás jde spíš o humanitární obory. Zahraniční hosté se u nás podívají i do centra trénování paměti EURAG, protože nabídka v tomto směru v ČR patří k tomu vůbec nejlepšímu ve světě. Ukázky ze studia některých oborů U3V mohli vidět už během setkání v KC Vltavská. Velice zaujalo cvičení prof. Blanky Malátové. Ta sice po 20 letech práce na doporučení lékařů kurzy už letos aktivně nevede, ale už jen

ukázkou publikum strhla ke společnému cvičení. Jak DS řekla vedoucí CCV Dana Steinová, účastníci výměnného pobytu u nás kromě Prahy navštíví i Karlovy Vary, Olomouc, Zlín, Brno, Třebíč, Telč, Český Krumlov a další pamětihodná místa. V rámci svého 22denního turné po Evropě

se podívají i na Slovensko, Maďarsko a Rakousko. Výměnné pobyty se prostě už staly osvědčenou formou konkrétní spolupráce, která se obejde bez velkých slov a přináší poznání i zábavu všem zúčastněným.

(fav) ■

Foto: autor

Vznikly nové Krajské rady seniorů

Ve čtvrtek 5. května se v Ostravě konala ustavující schůze Krajské rady seniorů Moravskoslezského kraje. Po zahájení schůze a schválení programu vystoupil předseda RSČR Zdeněk Pernes, který přítomné seznámil s nejdůležitějšími aktuálními úkoly a posledními akcemi této největší seniorské konfederace v ČR. Konstatoval, že v Moravskoslezském kraji žije více než 270 000 starobních dů-

chodců, což je nejvíce v rámci celé České republiky. Tím je podle jeho slov dána i velká společenská odpovědnost nově vzniklé krajské rady. Následovaly tajné volby, ve kterých byl předsedou zvolen Milan Fabián a místopředsedy Květoslava Vyslouzilová a Miroslav Salamon. Následovala diskuse, po které přijala Krajská rada své Programové prohlášení. Na ustavující schůzi moravskoslezské krajské reprezentace RSČR byl pozván i hejtmán Moravskoslezského kraje Ing. Jaroslav Palas, který se však z jednání omluvil.

Krajská rada seniorů byla ustavena i v Jihočeském kraji, kde podle statistiky žije přes 130 000 starobních důchodců. Regionální rada nechce být jen nějakým formálním spolkem, něčím navíc nad již existujícími organizacemi. Chce hlavně prosazovat společné akce, aby se netříštily síly a také finanční prostředky, kterých není nazbyt. Krajské rady také znají problematiku ve svém regionu a mohou

■ Během jednání jihočeské krajské rady.

o ní zasvěceně jednat s lokálními orgány. Jihočeši si zvolili pětičlenné předsednictvo v čele s Václavem Minaříkem, předsedou Jihočeské krajské rady SD ČR. Místopředsedy byli zvoleni Svatopluk Hort a Anita Benčíková. Zástupci rady se už setkali i s hejtmánem kraje Mgr. Jiřím Zimolou. Jedna z prvních společných akcí, která se připravuje, bude sportovní den.

Oldřich POSPÍŠIL, Jan CHMEÍLK ■

■ Členové moravskoslezské krajské rady společně s předsedou RSČR Dr. Pernesem (třetí stojící zleva).

Vláda jedné pravdy

Události posledních měsíců a týdnů mnoho lidí šokovaly a zbavily posledních iluzí. Mním teď krizi vládní koalice, navenek způsobenou praktikami jejího nejmenšího člena, VV. Navenek píše záměrně, protože to, co VV jiní tak horlivě vytýkají, často praktikovali sami. Vemte si jen obsazení dozorčích rad různých polostátních monopolů či působení tzv. lobbistů v českém parlamentu. Ostatně i úřadující předseda TOP 09 Schwarzenberg konstatoval, že něco podobného tu bylo, jen se o tom prostě nemluvalo. Pohoršení mnohých autorů výroků o prorůstání byznysu do politiky bych proto spíše než jako skutečné troubení na poplach bral jako obyčejné pokrytectví.

V uplynulých dnech mě, kromě vládních návrhů reform, kabinetních strkanic a řečí o údajném boji proti korupci, poněkud vytočil i pražský magistrát. Další zdrazení už tak vysokého jízdného v MHD odůvodnil tím, že je to daň za bohu libou skutečnost, že zdarma budou přece jezdit děti do 15 let a senioři. Nikoli špatné hospodaření, tunely, nesmyslné (viz propagace kandidatury na olympiádu atd.) nebo předražené veřejné zakázky, ale senioři a děti mohou za zdražování... Jistě, jde o různé položky, ale ve skutečnosti jdou z jedné kapsy - té veřejné... A v ní finance chybí. Ačkoli se ví, na co se zbytečně vydaly, nikdo stále není zodpovědný. Pokud jde o úspory, argumentuje se seniory a dětmi, pacienty, údajně vysokými sociálními výdaji atd...

Odhalené skandály po čase mizí a o možných vinících se reptá hlavně po hospodách. Kdysi kdosi řekl, že renesance české společnosti je otázkou nikoli jedné, ale několika generací. Nevěřil jsem tomu, dnes mu dávám docela za pravdu. V české společnosti dnes hraje první housle generace, která vyrostla za tzv. normalizace, v době, kdy všude pla-

tila jen jedna pravda. Ta oficiální. Drtivá většina lidí nepoznala nic jiného. Jen tlak mocných, kterému se nedalo čelit, pouze se přizpůsobit. Dokumentuje to i 99 % hlasů pro vládu jedné strany. Ta doba je našťastí za námi, naučené způsoby myšlení, byť s jinými přívlastky, mnohde zůstaly. Diskuse se potírá, vůle ke kompromisu chybí. Programy se neprosazují argumenty, ale většinami, kdo není s námi, je proti nám. Výsledky jsou patrné a nedobré už na první pohled.

**BUDTE RÁD, ŽE JSTE
DŮCHODCE, NEMUSÍTE
CHODIT NA PRACÁK.**

Důvod, proč stále více lidí nechce jen poslušně snášet předepsané recepty a jediná možné řešení, chtějí diskutovat i o alternativách. Paradoxně k tomu napomohli ti, co jiné pravdy než ty vlastní neuznávají. Jenže právě to je dnes skutečným důvodem vládních tkrizí a vření ve společnosti.

František Vonderka
šéfredaktor

Vydává Rada seniorů ČR (www.rscr.cz). Šéfredaktor Mgr. František Vonderka. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 – Žižkov, e-mail: dobaseniuru@email.cz. Kontakt výlučně pro inzerci: inzerce@dobaseniuru.cz. S redakcí se můžete také spojit prostřednictvím pražské poradny RS ČR. Grafická úprava: Matouš Johánides. Tisk: EUROPRINT a.s., Rozšiřuje PNS a Česká pošta,

Předplatné agentura A.L.L. Production, s.r.o., box 732, 111 21 Praha 1, Tel.: 234 092 851, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevyžádané texty a foto se nevracejí.

DALŠÍ ČÍSLO VYJDE 24. června 2011.

**Rada seniorů
České republiky**
občanské sdružení

PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny Rady seniorů České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2. Telefonní spojení: 234 462 073-7
oblast sociální: 234 462 074
oblast právní: 234 462 074
oblast bytová: 234 462 076
E-mail: poradna.praha@rscr.cz
Poradny Rady seniorů ČR jsou i letos pro všechny seniory zdarma.
Návštěvní hodiny:
Každý pracovní den (8-14 hod.) je otevřena poradna sociální. Pracovníci poradny vyřizují každé pondělí a středu (14-16 hod.) otázky právní, každé úterý a čtvrtek (14-17 hod.) otázky bytové.

Aktuální informace k práci jednotlivých poraden najdete také na www.rscr.cz.

KONTAKTNÍ ÚDAJE REGIONÁLNÍCH PRACOVISŤ RS ČR:

Brno:

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
e-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Ing. Pavel BŘEZA.

Hradec Králové:

Dům odborových služeb,
Gočarova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Prof. RNDr. PhMr. Jan SOLICH, CSc.

Ostrava:

Ostrčilova 4/2691, 5. patro
Telefon: 599 445 532
E-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je Ing. Oldřich POSPÍŠIL.

Plzeň

Právní poradenství starobním důchodcům: Tomanova 5, 4. poschodí, každý čtvrtek od 14 do 17 hodin. Objednávky předem jsou možné na tel. číslo 377 421 619 každé pondělí v době od 9 do 12 hod. a každou středu od 14 do 17 hod.

UPOZORNĚNÍ

Svoje osobní návštěvy v poradnách si předem domluvte telefonicky. Vyhněte se nepříjemným situacím, kdy očekávanou pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného odborníka nedostanete.

POZN.: Ve všech poradnách lze zakoupit aktuální Dobu seniorů!

RSČR: Nastal čas protestu !

Rada seniorů ČR v souvislosti se znepokojujícím sociálně-ekonomickým vývojem společnosti, který mj. vyústil i ve vládní krizi, přijala prohlášení, adresované všem členům zákonodárných sborů a vlády ČR. V dokumentu, který na žádost Rady v DS zveřejňujeme fakticky v plném znění, se uvádí:

Rada seniorů ČR jako konfederace 19 seniorských a proseniorských organizací sjednoceného důchodcovského hnutí s cca 320 000 členy je pobouřena chováním politiků, kteří seniorům ordinují bídu, ale sobě lukrativní posty. Napětí v seniorské populaci narůstá, velké sociální skupiny nemají na bydlení, na léky ani na nákup dalších základních životních potřeb. Za posledních jedenadvacet let vzrostly penze 6,26 krát a životní náklady důchodců 5,62 krát. Ceny základních životních potřeb ale vzrostly 6,73 krát a u některých komodit a služeb již dosahují západní úroveň. České penze jsou poloviční až třetinové. Neodpovědná politika předchozích vlád nedokázala udržet ani reálnou kupní

sílu penzí, v loňském roce byl propad nejvyšší za posledních 12 let! Také ve skromném sociálním postavení českých seniorů nastal po roce 2009 zlom a sestupná tendence let předchozích nadále pokračuje. Navíc připravované reformy seniory zatíží náklady dalšími, přitom již dnes je na uspokojování základních životních potřeb vynakládáno 70 %, tj. více než dvě třetiny spotřebních výdajů.

DOKUMENT

Např. v Praze vynakládá průměrná seniorská rodina v nájemním bytě polovinu penze na náklady na bydlení. **Vystěhování na ulici, sociální exkluzi a následnou ztrátu života je zde přímo ohroženo cca 7000 babiček a dědečků!** Za dva roky bude situace obdobná v Brně a v dalších velkých městech. Jde o velké a aktuální téma současnosti, sociální systém je nedokonalý a stát má tříletou

prodlevu v řešení jeho funkčnosti. **Rada seniorů odmítá financování penzijní reformy zdražením základních životních potřeb současným důchodcům. Rada seniorů odmítá vyvádění prostředků z průběžného systému financování penzí. Rada seniorů odmítá základanou restriktci předčasných a pozůstalostních penzí. Senioři nemohou být oběť druhé kategorie po reformě zdravotnictví!**

Rada seniorů ČR odmítá systémově základanou devastaci sociálního státu politiky, kteří za veřejný dluh nesou osobní odpovědnost. Koalice ztratila morální kredit svoje asociální reformy prosazovat. Rada seniorů ČR se připojuje k protestním akcím odborářů a vyzývá svoje organizace k jejich podpoře. Rada seniorů ČR vyjadřuje solidaritu Národní radě zdravotně postižených ve vztahu k tzv. „Sociální reformě“. Rada seniorů ČR vyzývá politiky, aby se ke svým rodičům chovali odpovědněji. Za celoživotní práci pro rodinu a společnost si spokojený a klidný podzim života zaslouží.

Sociální potřeby občanů: ČR pod průměrem EU

EU 15 mínus 5,6 %

EU 27 mínus 5,2 %

V politických debatách je často slyšet, že v současné době finanční a hospodářské krize nelze nějak zvlášť podporovat mezigenerační solidaritu a je třeba akceptovat především potřeby vyrovnaných státních rozpočtů. Na sociální záležitosti, zdravotnictví nebo různé podpory se prý ze státního rozpočtu u nás vydává příliš mnoho. Touto argumentací se vyznačují i strany současné vládní koalice. Zdůvodňují ji nejenom svoji podobou důchodové reformy, ale také škrtů v sociální oblasti či zvyšování spoluúčasti pacientů ve zdravotnictví. „Argumenty“ a komentáře „šetřivých“ politiků bez nějakého zkoumání opakuje i drtivá většina českých médií. Ze zprávy Evropské komise, která byla předložena EP, Radě a Evropské-

mu hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionu vyplývají poněkud jiné údaje. V závěrečné části zprávy je srovnání jednotlivých členských států EU s průměrem 15 starých členských států a průměrem všech 27 členských států (v procentech HDP):

	ČR	průměr 15 starých čl. států	průměr 27 čl. států
1 veřejné výdaje na důchody	7,8	10,2	10,2
2 zdravotní péče	6,2	6,9	6,7
3 dlouhodobá péče	0,2	1,3	1,7
4 dávky v nezaměstnanosti	0,1	0,8	0,8
5 vzdělání	3,5	4,3	4,3
CELKEM	17,9	23,5	23,1

Veřejné výdaje na sociální potřeby občanů ČR jsou pod průměrem jak starých členských států EU, tak i pod

průměrem všech států Unie. „Šetřiví“ čeští politici berou tam, kde už nyní je v porovnání s jinými málo. Korektně dodáváme, že údaje jsou za rok 2009, od té doby se však situace (zejména u nás) jistě nezměnila k lepšímu... Ostatně ani ohledně boje proti korupci,

která zejména devastuje naše veřejné rozpočty...

(fav) ■

Zachovat dostupnost kvalitní zdravotní péče pro všechny

■ V rámci svých reforem přichází současná vláda s řadou opatření ve zdravotní oblasti. Rada seniorů ČR měla možnost se k nim vyjádřit a opět je znepokojena. Předsedy Rady seniorů Zdeňka Pernese jsme se proto zeptali: Jaký je hlavní důvod?

Máte pravdu, dostali jsme k připomínkování návrhy zákonů o zdravotních službách, o specifických zdravotních službách, o zdravotnické záchranné službě a dále dva návrhy zákonů doprovedných. Šlo o věcné a legislativně technické posouzení 1 130 paragrafů v osmácti pracovních dnech. Ale k samotné otázce: zákony zdravotní reformy nedefinují subjekty odpovědné za dostupnost kvalitních zdravotních služeb ani v místě, ani v čase. Zákony nedefinují odpovědné subjekty za utváření sítě regionálního pokrytí lékařských oborů kvalitními specialisty. A v neposlední řadě zákony také vylučují výraznou většinu seniorské populace z nadstandardní péče. To je nepřijatelné! K zajištění nápravy jsme uplatnili 25 zásadních připomínek a 5 konkrétních legislativních návrhů.

■ Kritizujete pasáže, které se týkají volby poskytovatele zdravotních služeb zdravotnického zařízení. Žádáte, aby praktické uskutečnění tohoto práva pacientů bylo jednoznačně povinností zdravotních pojišťoven. Můžete to

blíže vysvětlit?

Ano, již dříve se slibovalo, že odpovědnost za regionální dostupnost zdravotních služeb budou mít zdravotní pojišťovny. K velké lítosti Rady seniorů nic takového ale návrhy výše uvedených zákonů přesně negarantují. Proto jsme uplatnili legislativní návrh, kdy „Zdravotní pojišťovna bude povinna zvoleného poskytovatele a zvolené zdravotnické zařízení pacientovi zajistit.“ Doufáme, že vláda to bude akceptovat.

Velmi negativní reakci mezi seniory vyvolal návrh na zvýšení poplatků za pobyt v nemocnicích. Slyšel jsem babičku, která říkala, že kvůli poplatkům v nemocnici nebude mít na nájem. Jak se k problému staví Rada seniorů?

Jde o velký problém osamělých seniorů bydlících v nájemních bytech. A to zejména v Praze, kde regulovaný nájem dosahuje až 128 Kč za 1m² podlahové plochy bytu. Náklady na bydlení zde oscilují okolo 90 % příjmů a na uspokojení ostatních základních životních potřeb zbývá cca 1 644 Kč měsíčně! Při měsíčním pobytu v nemocnici si pak senior bude muset velmi rozmyslet, zda nezaplatit regulační poplatky ve výši 3 100 Kč nebo nájem a další náklady související s bydlením ve výši 8 765 Kč. V prvním případě riskuje exekuci na celoživotně nabývaný majetek a v případě druhém vystěhování na ulici! Rada seniorů toto dilema odmítá, po celoživotní práci pro společnost si i čeští senioři zaslouží slušné a ohleduplné zacházení. Zpracovali jsme konkrétní legislativní návrh, aby starší senioři, bydlící v nájemních bytech osamoceně, regulační poplatky v nemocnicích neplatili.

■ Co v říkáte informacím, že pacienti v LDN by měli platit 300 Kč za den?

V předložených zákonech nic takového není, snad kromě toho, že financování léčení dlouhodobě nemocných se navrhuje vyřadit z veřejného zdravotního pojištění. Rada seniorů je zásadně proti.

■ Žádáte, aby se poplatky netýkaly seniorů nad 70 let. Jak potvrdil Ústavní

soud, nyní by mělo přibývat seniorů, kteří budou mít mnohem víc než je průměrný důchod. Jestliže odbourání poplatků pro určitou skupinu chápeme jako sociální krok, co tito bohatí?

Nevím, jestli půjde o boháče, dle modelových propočtů MPSV se má důchod u osoby pobírající hrubou mzdu ve výši 51 954 Kč zvýšit ze současných 13 976 Kč na 15 950 Kč a u osoby pobírající hrubou mzdu ve výši 98 960 Kč ze současných 17 021 Kč na budoucích 23 651 Kč. Tedy o 1 974 Kč a 6 630 Kč měsíčně. Ano, tito úspěšnější peníze na zaplacení regulačních poplatků v nemocnici mít budou. Ale to je kapitola časově jiná, nejde o současné seniory starší 70 let.

■ V připomínkách se vyslovujete i k řadě dílčích problémů jako je ochrana zdravotních záchranářů či výhody pro dárce krve. Nemáte dojem, že i tyto detaily ukazují, že návrhy byly šité horkou jehlou?

Máte pravdu, překročili jsme rámec svého mandátu a upozornili ministerstvo, že v zákonech není dlouho slibovaná ochrana posádek záchranné služby proti narůstající agresivitě alkoholem nebo drogami omámených pacientů. V zákonech nejsou ani motivační instrumenty pro dobrovolné dárce krve. Domníváme se, že také tyto problémy do zdravotní reformy patří a doporučili jsme konkrétní návrhy řešení. Pokud jde o druhou část otázky, prosím o výsadu neodpovědět.

■ Poslední otázka: A co již v úvodu vzpomínané standardy a nadstandardy zdravotní péče? Budou mít čeští senioři na to, aby si je zaplatili?

Obávám se, že většina nikoliv. Průměrná starobní penze dosahovala ke konci března 10 527 Kč. Rada seniorů ČR je zásadně proti, aby se z více než dvou milionů českých seniorů stali občané druhé kategorie. I zde jsme předložili konkrétní legislativní návrh na osvobození od zpoplatnění nadstandardů pro osoby starší 70 let.

Ptal se **František VONDERKA**

Vyznamenání i nabídka

Stalo se tak v úterý 17. května. Redakce Doby seniorů a její šéfredaktor obdrželi Řád lunární Ohnivé minirepubliky. V příslušném zdůvodnění se uvádí, že se tak stalo při příležitosti státního svátku republiky a řád byl udělen „za dobré informování a propagaci seniorské generace a jejich potřeb“. Lunární Ohnivou minirepubliku v seznamu států nenajdete. Přesto existuje a není to jen dílko recesistů. Představitelé

Řády pro Dobu seniorů a jejího šéfredaktora

tohoto fiktivního státečku se zasloužili po roce 1989 o české dobrovolné hasičství. Prezident republiky, publicista Milan Garncarz, za svoji práci pro hasičstvo do-

stal řadu ocenění. Vyznamenala ho, kromě našich, hasičská sdružení z USA, Německa, Rakouska, Anglie a dalších států. Ohnivá minirepublika se dostala i do vesmíru. Důkazem je ověřený dokument, který potvrzuje, že republika vlastní území na Měsíci. Ocenění od Ohnivé minirepubliky dostala řada osobností, mj. herečka Jiřina Bohdalová či náš první kosmonaut Vladimír Remek. A letošní vyznamenání? Kromě naší redakce byla řádem oceněna i fakulta výtvarného umění a herectví na Syracuse University v USA, jejíž studenti o Lunární Ohnivou republiku loni natočili dokumentární film.

Stále aktivní důchodce Garncarz nepřišel jen s řády. Vlastní i ojedinělý archív. Je v něm jeho korespondence s řadou světových osobností, včetně několika desítek nejvyšších představitelů různých států, kdy vzácnosti jsou často už jen podpisy těchto lidí. Obsahuje vedle literatury s hasičskou tematikou téměř úplné dílo Viktora Dyky a některé osobní věci tohoto významného spisovatele. Mezi unikáty patří ořezávátko na tužky, které patřilo Aloisu Jiráskovi či

M. Garncarz s dopisem, který mu poslal bývalý francouzský prezident Chirac

pouzdro na hrací kostky R. A. Dvorského. Je tu i nejmenší hasičská proudnice či první evropský hlásič požárů, který byl v 19. století vyroben v Praze.

Tuto ojedinělou sbírku by chtěl Milan Garncarz nyní, vzhledem ke svému věku, věnovat, aby zůstala zachována pro budoucnost. Podmínka: musí zůstat ucelena a měla by být na místě, kde si ji mohou prohlédnout zájemci o podobné relikvie. Podle pana Garncarze nejvhodnější by byla nějaká veřejná knihovna či zařízení pro seniory. Bližší informace se zájemci dozví na telefonu 728 190 469.

(red) ■

Klubovna v novém

Kulturní dům v Braňanech prodělává v současnosti velké změny. Po úspěšné rekonstrukci interiéru se nyní provádí úprava exteriéru celého objektu (výměna starých oken za plastová, zateplování budovy, nová omítka).

Kulturní dům, který byl vždy jedním z center společenského života v obci, má

být opět zprovozněn u příležitosti oslav 50. výročí založení Základní školy v Braňanech. Hlavní oslava se uskuteční 25. června a bude to velká místní událost. Je o ni velký zájem a očekává se tedy i hojná návštěvnost. A braňanští senioři, kteří na svoji činnost mají pronajatou místnost v prostorách budovy se již

těší, až se budou moci opět vrátit do „své“ klubovny.

Za Klub důchodců Braňany
Helena HEJZLAROVÁ ■

„Babky“ opět potěšily

Sluníčko se ukázalo jako spolehlivý partner i členům klubu důchodců bývalého dolu Dukla v Havířově-Suché, vede-

ného Antonínem Čejkou, členem Koordinačního výboru důchodců OKD. Sešli se na zahradě bludovické „pézetky“ na své zahradní slavnosti. K poslechu hrála dvojice zpěváků s elektroklávesami a kytarou, říkající si Trioton. Moc mile jsme byli všichni překvapeni, když mezi nás přijely už dobře známé Havířovské babky. Skupinka velmi šikovných sice starších, ale vždy usměvavých s neuvěřitelným věkovým průměrem kolem sedmdesátky, rozdává už dvacet let dobrou ná-

ladu všude tam, kam je pozvou. A se svým programem už skvěle pobavily mnoho lidí nejen u nás, ale i v zahraničí. A nejen tomu bylo také mezi bývalými havíři a pracovníky ostatních provozů bývalého dolu Dukla.

Není to ale jen o zábavě. Klub dukelských důchodců spolu s vedením města a klubem přátel hornického muzea nyní připravuje pietní vzpomínkovou akci k 50. výročí důlní tragédie, při které 7. července 1961 zahynulo 108 horníků.

Jaroslav BŘOZA ■

Foto: autor

Cílem je pomáhat potřebným

Najdete ho v Prokopově ulici v Praze 3. Kontaktní středisko sociální pomoci občanského sdružení Diakonie Broumov. Je to místo pomoci i naděje. A pomoci

může skutečně každý. Sbírají tu obnošené šaty, ložní prádlo, ručníky, záclony, deky, přízi. Pokud jde o textil, darovat lze téměř vše. Jak říká vedoucí střediska Mgr. Marta Pešková je tu jen jediná podmínka – vše musí být čisté. Nevadí, když textil je potřhaný – Diakonie Broumov má cesty, jak ho zpracovat a využít dále. Třeba pro pomoc v Africe. Zpracování textilií přináší práci zhruba devadesáti lidem, kteří by se jinak na našem pracovním trhu sotva uplatnili. Dlouhodobě nezaměstnaným, mentálně nemocným, propuštěným vězňům, lidem

bez domova. Předmětem humanitárních sbírek Diakonie Broumov není zdaleka jen textil. Daroval lze i neobnošené boty, kabelky, hračky, nádobí, bižuterii či dekorativní předměty. Možný je i finanční dar. I tak to není úplný výčet možností: darovat lze i čisticí prostředky nebo třeba také brýle. Pokud si vzpomínáte, problém kam se zbytečnými brýlemi, jsme před časem řešili i v Době seniorů. Jedním z řešení jsou centra Diakonie Broumov. Ta jsou mj. i živým příkladem toho, jak do společensky potřebné práce zapojit aktivní seniory, kteří mají zájem dobrovolně pomáhat. Paní Pešková je jedním z nich.

Dobročinnými dárci jsou lidé všech věkových skupin. Mladé maminky, které neví, co se šatstvem po rychle rostoucí ratolesti, starší lidé, kterým šaty už „nesedí“ nebo koupili nové věci a je jim líto ty sice starší, ale ještě použitelné, vyhodit. Mladé maminky patří i k častým kupcům. Služeb centra, podle slov Marty Peškové, využívají často bezdomovci, kteří po předložení potvrzení dostanou jeden kus oděvu za pouhých pět korun... Specialitou žižkovského dobročinného bazaru (otevřeno po-pá: 12.30 až 18 hod.) je, že přijímá i knihy, nyní jich tam mají kolem 4 000. S literaturou prý nejčastěji přicházejí senioři. Důvod? Na Žižkově jsou velmi vysoké nájmy, které zejména osamělí dů-

chodci s jejich českými penzemi už nejsou schopni unést a tak se často musejí z bytů, ve kterých žili i po desetiletí stěhovat jinam. Tam, kde se svým důchodem náklady na bydlení přežijí. Likvidace domácích knihoven prý patří v takových případech k prvním počínům...

Podobných center jako na Žižkově má Diakonie Broumov jen v Praze několik. Najdete je na řadě míst po celé ČR, použité ošacení lze v Praze, Brně a Ostravě odložit rovněž do speciálních kontejnerů. Kromě velkých měst má Diakonie Broumov dobrovolné spolupracovníky na více

■ Sídlo dobročinného bazaru v Praze 3

než 1 200 místech po celé ČR. Bližší informace o sběrných místech se dovíte na tel. 224 316 800, 222 781 800 nebo na <http://www.diakoniebroumov.org/>.

(red) ■

Foto: František VONDERKA

Panenky rozzářily oči všech

V městské části Brno – Obřany dlouhodobě pracuje klub důchodců, který patří mezi ty aktivnější v celém Brně. Členové se pravidelně jedenkrát týdně scházejí a nejsou to jenom taková posezení a popovídání. Oživují staré lidové tradice, pořádají módní přehlídky oděvů již módně starších, pořádají hody, oslavu masopustu, slaví narozeniny apod.

Jednou ze zdařilých akcí byla nyní výstava panenek ze sbírky jedné obyvatelky Obřan. Asi 150 exponátů (nejstarší takřka stoletý) bylo vystaveno v sále, kde se setkání důchodců pravidelně konají a podle reakcí návštěvníků bylo poznat, jak mimořádně je tato akce zaujala. Věty: „Takovou panenku jsem také měla“ nebo „Podobnou jsem ku-

povala své dcerce“ byly slyšet velmi často. Každá z přítomných účastnic si na výstavě našla svého Pavlíka, Aničku, Jeníka nebo Mařenku, či jak je která kdysi pojmenovala. Zkrátka nepřišli ani pánové, kteří také s dojetím zavzpomínali na svoje mladší léta.

A když na výstavku přišly děti z mateřské školky, nebylo možné děvčátka od panenek odtrhnout. Bylo vidět, že i ve věku počítačů má pěkná vkusná hračka pořád ještě dětem co říci, že děti jsou pořád dětmi, které si rády hrají a je potřeba jim tuto možnost co nejvíce a co nejčastěji poskytnout.

Výstava proběhla ke spokojenosti všech návštěvníků. Zbývá poděkovat majitelce krásné sbírky a všem organizátorům a občanskému klubu důchodců popřát mnoho

dalších podobných akcí a všem důchodcům ještě více vitality a chuti se scházet a bavit se ve společnosti lidí blízkých a kamarádů. Výstava sice už skončila, ale už dnes je jisté, že se bude nejspíše v příštím roce opakovat.

Jitka ŠPAČKOVÁ ■

Brno – Obřany

Bytová poradna DS

Jak na účty za teplo

Řada nájemníků je znepokojena rostoucími náklady na provoz domácnosti, kde je největší položkou cena za vytápění a za poskytování teplé užitkové vody (TUV). Lidé viní někdy právem vlastníka domu, že se o to nestará a jen vše přeučtuje na nájemníky, předmětem často oprávněné kritiky je také všeobecná dražota, ale není někdy vina i na konečných spotřebitelích? Jak to spravedlivě posoudit? Konečný verdikt by samozřejmě mohl vyřknout jen nezávislý energetický auditor. To by ale stálo nemalé peníze. Pokusme se o lacinější, i když o méně přesný způsob, který by měl zvládnout téměř každý.

Prvotním podkladem je vždy roční vyúčtování ceny za vytápění a ohřev TUV, pokud je prováděno přesně podle § 7 vyhlášky č. 372/2001 Sb., vydané ministerstvem pro místní rozvoj České republiky. Základním údajem pro zkoumání je spotřeba tepelné energie na vytápění a spotřeba tepelné energie na ohřev TUV. Oba údaje jsou v GJ (= gigajoulech). Pokud vydělíme tyto údaje u vytápění tzv. započitatelnou plochou v m² a u ohřevu vody spotřebou pitné vody sloužící k ohřevu v m³, obdržíme důležitý údaj – měrnou spotřebu tepla za rok zvlášť pro každý z obou účelů.

Je nutné vypočítat měrnou spotřebu tepla na vytápění jak pro dům, tak pro byt. Pro dům musí být na formuláři vyúčtování uvedena, pro byt ale to být nemusí. Lze si pomoci takto:

- Celková cena za vytápění se vydělí jednotkovou cenou tepla pro dům v Kč/GJ
- Výsledkem je spotřeba tepla k vytápění bytu
- Tato se vydělí započitatelnou plochou bytu

Postup je třeba použít jen tehdy, kdy jsou na radiátorech měřiče nebo indikatory tepla. Nejsou-li, je měrná spotřeba tepla v bytu totožná s ukazatelem za celý nájemní dům. Měrná spotřeba v bytu se může pohybovat jen v rozmezí 60 % až 140 % měrné spotřeby tepla domu. Pokud to tak není, je třeba vyúčtování neprodleně vrátit k přepracování.

Měrná spotřeba tepla k vytápění za rok by měla být přijatelně nízká. Ukazatel daný

příslušnou vyhláškou je na pokyn EÚ pravidelně ministerstvem o něco snižován, tak, jak pokračuje technický pokrok ve stavebních technologiích a stavebních materiálech. Tento ukazatel je povinný v podobě energetického štítku pro všechny domy, které se prodávají. Měrnou spotřebu lze snížit zejména předepsaným útlumem vytápění na noc. Pokud se to neprovádí, je to chyba, kterou je třeba neprodleně napravit.

Měrná spotřeba tepla pro ohřev vody by se měla pohybovat maximálně do 0,45 GJ/m³ a rok. Pro přímý ohřev vody v průtokovém elektrickém přístroji pod umyvadlem by mohla být asi 0,2, ale u soustavy, kde se TUV vede ke konečnému spotřebiteli od předávacího místa až do bytu musí být v důsledku tepelných ztrát vyšší. Tyto ztráty, pokud jsou uvnitř domu, ale nejsou na závalu, protože vlastně dům vyhřívají a snižují zase měrnou spotřebu tepla na vytápění. Problémem ale je případ, kdy je předávací místo mimo dům. Je-li překročena hodnota 0,45, měli by spotřebitelé zvážit, zda na noc nevypínat ohřev vody. Předpisy to sice nenařizují, ale jde o věc vzájemné dohody a tlaku na vlastníka domu, aby to zařídil.

Ne vždy je možné posuzovat spotřebu tepla na vytápění a na ohřev vody odděleně, jako je tomu u centralizovaného způsobu dodávky z teplárny nebo z ústřední kotelny. U rodinných domů se zpravidla dá jen zjistit celková spotřeba plynu nebo elektřiny za rok, a to pro všechny účely: vytápění, ohřev vody, vaření, žehlení, praní, dílenské práce, sekání trávy na zahradě apod. Ale i tam lze provést alespoň orientační posouzení výpočtem měrné spotřeby tepla za rok. U použitých paliv je nutno vynásobit jejich spotřebu výhřevností paliva a účinností kotle. Hodnota ukazatele by neměla překročit 1,0 až 1,2 GJ/m² a rok. I zde platí pravidlo energetického štítku pro novostavby a prodávané domy.

Závěrem našeho laického zkoumání pak musí být vyhodnocení zjištěných hodnot. Pokud vybočují z obvyklých mezí, je třeba provést reálné kroky ke snížení spotřeby energie.

Ing. Karel HANAUER ■

bytová poradna Rady seniorů ČR

Rady letem

V DS na základě dohody se Sdružením obrany spotřebitelů (SOS) zařazujeme příspěvky z jeho internetových poradén.

DOTAZ: Koupila jsem televizor v bazaru. Mám nějakou lhůtu na vrácení bez udání důvodů?

ODPOVĚĎ: Pokud jste koupila televizor v kamenném obchodě, nezáleží na tom, jestli to byl bazar, právo bezdůvodně vrátit zboží do 14 dnů jako u smluv uzavřených na dálku nebo mimo prostory obvyklé k podnikání bohužel nemáte, leda by se k tomu prodejce dobrovolně zavázal (např. tím, že by to bylo vytištěné na účtence, na letáčích, vyvěšené v obchodě, napsané v obchodních podmínkách...). Samozřejmě to můžete zkusit, ale záleží pouze na dobré vůli prodejce, zda Vám vrátí peníze.

DOTAZ: Mám dotaz ohledně oprávnění posuzování reklamace. Může reklamaci posuzovat přímo prodejce, nebo je povinen reklamaci vždy přeposlat k posouzení výrobci, dovozci nebo servisnímu středisku?

ODPOVĚĎ: V tomto případě záleží na interní dohodě prodejce a jeho dodavatele. Zákon tento stav neupravuje a neexistuje k němu nějaké pevné pravidlo. Možné jsou tedy obě situace.

DOTAZ: Jak je to s provozními kapalinami při reklamaci benzinové sekačky? Mohu je nechat v sekačce nebo je musím vylít?

ODPOVĚĎ: Každý výrobce v informacích doporučuje přes zimu benzin vylít. Rovněž je nutné vzít v úvahu, že dlouhým stáním, se zhoršuje kvalita benzínu. Ponechání benzínu v sekačce je spíše otázkou praktickou, než právní. Jak budete sekačku reklamovat? Pokud ji budete odesílat, pak zřejmě nebude převzata s hořlavinou (benzímem) uvnitř. Pokud si pro ni přijede prodávající, je otázkou, jak se dohodnete - je pravděpodobně legitimní požadovat vyprázdnění před přepravou. Pokud ji budete odvážet Vy, je to zcela na Vás. Při samotné reklamaci záleží na povaze

reklamované vady. Pokud by však došlo k výměně sekačky, je otázkou, zda můžete požadovat přečerpání benzínu. A jak zaevidujete, kolik benzínu a jaké kvality bylo v sekačce přítomno? Je proto obtížné dát obecnou odpověď. Zboží by nemělo být nadměrně znečištěné a nemělo by znesnadňovat provedení a posouzení reklamace. Ale na druhou stranu to není důvod k zamítnutí provedení reklamace. Zákon toto výslovně neřeší a záleží na tom, jak by to posoudil ten který konkrétní soudce.

DOTAZ: Dne 22. 3. 2011 jsem zaplatil roční předplatné 858 Kč za časopis Magazin 2000 záhad. Přesně podle instrukcí v časopisu jsem poslal poštou kupón s objednávkou. Do dnešního dne nepřišlo ani jedno číslo (jedná se o čtrnáctideník), žádná reakce na několik mailů, jejich telefon je neustále vyvěšený. Poradíte, co v takovéto situaci dělat?

ODPOVĚĎ: Je otázka, zda jste ve Vašem kupónu s objednávkou uvedl, že chcete začít odebírat časopis již tento rok nebo od roku příštího. Pokud jste uvedl tento rok, máte právo od smlouvy odstoupit pro prodlení s plněním ze strany vydavatele. V tomto případě by Vám pak vydavatel byl povinen vrátit peníze.

DOTAZ: Dnes je 30. den od podání reklamace (počítáno od následujícího dne, kdy jsem odevzdal zboží k reklamaci na prodejně) a potřeboval bych vědět, jestli když dnes před zavírací dobou obchodu do něho přijdu, mám již právo na vrácení peněz, protože reklamace ještě není vyřízena

ODPOVĚĎ: Pokud lhůty končí, končí až s uplynutím pracovní doby v poslední den, tedy až se zavírací dobou, výrobce by tak měl ještě čas Vás upozornit na vyřízení reklamace (a domnívám se, že kdybyste tam přišel už se snahou odstoupení od smlouvy, hned by Vám reklamaci vyřídili), proto bych tento postup nedoporučovala.

Kontaktní adresa SOS je nyní:

Mečová 5, 612 00, Brno. Telefonní kontakt: 543 255 371. Kontaktní emaily jsou sos@spotrebitele.info (obecný); neurocna@spotrebitele.info (předsedkyně SOS); tm@spotrebitele.info (tiskový mluvčí). Elektronickou poradnu najdete na adrese www.spotrebitele.info Kontakt na telefonickou poradnu je 900 08 08 08, dotovaná cena hovoru je 8 Kč/min.

Počítačová poradna DS

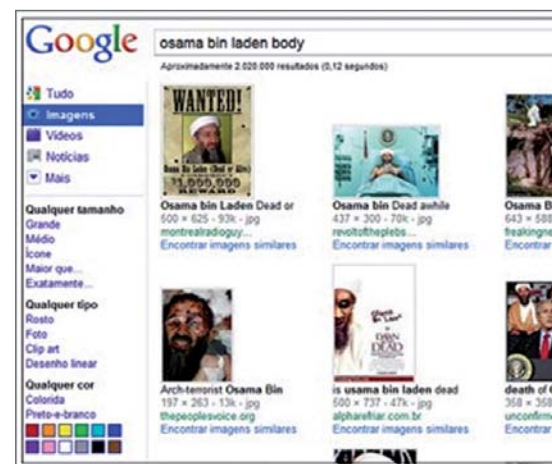
Smrt teroristy spustila vlnu počítačových útoků

Počítačová útočníci využívají všech významných akcí, kde lze očekávat velký zájem uživatelů internetu. Takovou událostí byla i mediálně velmi sledovaná smrt vůdce teroristů Usámy bin Ládina. Ve vyhledávacích se začaly objevovat odkazy na webové stránky s nebezpečným obsahem. Trojské koně a malware se šíří i přes e-maily a diskusní fóra. Počítačová bandité stejně jako v minulosti využívají metody tzv. blackhat SEO, tedy optimalizace stránek pro neetické či podvodné aktivity. Kvůli častému výskytu klíčových slov mohou vyhledávače nebezpečné stránky zařazovat na přední pozice. Nebezpečné odkazy se objevují i na Facebooku.

Na zahraničních fórech už byly zaznamenány odkazy, lákající na prohlížení fotografií ze zásahu. Například archiv nazvaný OsamaFoundDead.zip místo fotek obsahuje trojského koně. Zneužíván je i vyhledávač obrázků Google Images. Na nakažených stránkách jsou uživatelé využívání ke stažení programu **Best Antivirus 2011**, což je již z minulosti známý **falešný antivirový program**. K zhlédnutí videa na jedné ze stránek je uživatel nucen stáhnout si zásuvný modul s názvem XvidSetup.exe. Ve skutečnosti se jedná o bezpečnostní hrozbu. Malware (počítačový program určený ke vniknutí nebo poškození počítačového systému. Název vznikl složením anglických slov „malicious“ (zákeřný) a „software“) a typu Hotbar, který během surfování zobrazuje reklamní okna, navíc do odchozích e-mailových zpráv přidává různé odkazy či obrázky. Může se dokonce bez vědomí uživatele sám aktualizovat a instalovat další software jako nebezpečné a podvodné aplikace. Uživatelé by měli být obezřetní a různá „šokující videa“ ignorovat. Pro informace o aktuálních událostech by měli využívat pouze důvěryhodné zdroje, například zpravodajské servery.

Některé škodlivé kódy se vydávají za legitimní antivirové programy. Důvěřivého uživatele, který si je nainstaluje do počítače, ale vůbec neochrání a navíc jej nakazí dalšími viry a připraví o pe-

níze. Scénář je ve většině případů podobný. Nejdříve dojde k infikování počítače škodlivým kódem, který prostřednictvím informačních oken, jež jsou podobná těm z operačního systému Windows, informuje o napadení počítače a nutnosti odstra-

Jedna z mnoha webových stránek s nebezpečnými odkazy

nění tohoto, ve skutečnosti neexistujícího, rizika. Uživatelé je současně předložena nabídka na stažení či zakoupení falešného antivirového programu, jež má „nalezenou“ hrozbu odstranit. Tento antivir následně „objeví“ v počítači viry a „pokusi“ se systém vyléčit. Ve skutečnosti však dojde k jeho dalšímu infikování.

Pro málo zkušené uživatele může být někdy odhalení falešného antiviru obtížné, neboť tvůrci je pojmenovávají názvy podobnými komerčním produktům. Pokud máte podezření, že jste si v dobré víře takovýto falešný antivir nainstalovali, pak se vám jistě bude hodit nástroj **Remove Fake Antivirus**. Ten dokáže zmíněné škodlivé kódy, jež se vydávají za reálné antiviry, odhalit a odstranit z vašeho počítače. Poradí si s více než šedesáti druhy těchto škůdců, mezi které patří například ThinkPoint, Antivirus 8, XP Smart Security 2010, Antivirus Suite, Vista Security Tool 2010, Total XP Security, PC Antispyware 2010, Malware Doctor, WinPC Defender a mnoho dalších.

Zdeněk HŘEBEK

Když dovolená léčí

Vyhrajte s DS týden pohody po dva!

Cestování, dovolená, odpočinek. Kouzelná slova, která lákají snad každého. Dokud to zdraví a věk dovolí, cestuje asi každý z nás. Někdo raději po Česku, jiný do zahraničí. Ale co když začnou bolet klouby nebo s věkem rostou obavy z cestování? Co když už pouhá rekreace nestačí nebo my nestačíme tempo organizovaných zájezdů? Jedná se o problém, který tíží především seniory. Často jsou tak s přibývajícím věkem stále více odsouzeni k trávení dlouhých

seniory,“ říká Karel Žabka, ředitel Úřadu Oblastního spolku ČČK Hradec Králové. „Nejedná se však o pouhou dovolenou, ale v širším smyslu o sociální službu, která přináší seniorům nejen odpočinek, ale i úlevu od chronických pohybových obtíží a vtahuje je znovu do aktivního života,“ vysvětluje Karel Žabka.

Rekondiční pobyty Oblastního spolku ČČK Hradec Králové mají za cíl mimo jiné umožnit seniorům vytvářet nové sociální vazby a nové kontakty, dodat

omezena místem bydliště. Jezdí s námi lidé z východních a západních Čech, Moravy, mnoho klientů máme z Prahy, velkou oblibu si v posledních letech našly pobyty u slovenských seniorů,“ říká předseda Lukáš Pochylý.

Rekondiční pobyty, které za svou vysokou kvalitu získaly ocenění prezidenta národní společnosti ČČK, se pořádají v Hotelu MAS v Sezimově Ústí v jižních Čechách. Hotel nabízí komfortní ubytování v 1-3 lůžkových pokojích se sprchovým koutkem, WC, televizí, satelitem a telefonem. Senioři si mohou vybrat z termínů sezónních i mimo hlavní sezónu, kdy jsou nabízeny speciální WELLNESS pobyty s plnou penzí v ceně pobytu. „Hotel MAS jsme vybírali velmi pečlivě. Tento hotel musel splnit velmi náročné požadavky, a to nejen v oblasti bezpečnosti, ale především vstřícnosti k požadavkům našich klientů tak, aby mohl být zaručen potřebný rekondiční efekt. Nejsme cestovní kancelář, ale Červený kříž. Díky podpoře řady partnerů se nám navíc daří dlouhodobě držet ceny pobytů na velmi přijatelné úrovni,“ dodává Lukáš Pochylý.

dní sami doma. Startuje začarovaný kruh, který je postupně odřezává od kontaktů s okolím, posiluje jejich obavy z neznámého prostředí, uzavírá je doma, krade jim záliby, chuť žít a odvalu pouštět se do nových činností. „Senioři patří mezi skupiny nejvíce ohrožené sociálním vyloučením, stereotypy a ztrátou kontaktu s okolím. Jejich skutečná osamělost a zdravotní obtíže je uzavírají doma a postupně oslabují jejich duševní i zdravotní stav,“ varuje sociální patolog a současně předseda Oblastního spolku Českého červeného kříže Hradec Králové Lukáš Pochylý.

Právě Český červený kříž se s těmito riziky rozhodl bojovat. Ve svém projektu **Zdravé stárnutí** nabízí lidem od 55 let tzv. **rekondiční pobyty**. „S trochou nadsázky je nazýváme **dovolenou pro**

jim motivaci a v rámci individuálních možností je podpořit v aktivním trávení volného času. Program rekondičních pobytů, se kterými mají v Hradci Králové už letité zkušenosti, připravili čeští lékaři a rehabilitační pracovníci tak, aby pomohl zmírnit chronické pohybové obtíže a zlepšil celkový zdravotní i duševní stav seniorů. Náplní jsou masáže, termozábaly, cvičení v bazénu, rehabilitace, ale i besedy se zdravotní tematikou, společenské večery nebo fakultativní výlety. Samozřejmostí jsou kvalitní ubytování, pestrá strava, služby delegáta a stálý zdravotní dohled, o který se starají zdravotníci Českého červeného kříže. Pro mimohradecké skupiny je zajištěna autobusová doprava z blízkosti jejich bydliště, která je již zahrnuta v ceně pobytu. „Účast rozhodně není

Týdenní pobyt se všemi léčebnými procedurami i zábavou si společně s partnerem v rodinném Hotelu MAS můžete užít i vy. A to zcela zdarma.

Podmínkou je zúčastnit se naší nové soutěže a správně odpovědět na soutěžní otázku, která zní: Víte, kdy se slaví Světový den Červeného kříže? Napovíme, že je to v pátém měsíci roku. Do losování budou zařazeny všechny správné odpovědi, na které čekáme na známých adresách (viz tiráž na str. 3) do 20. června.

(red) ■

Blíží informace k pobytům: Oblastní spolek ČČK HK, Mostecká 290, 500 03 Hradec Králové, www.rekondicnipobyty.cz, také na e-mailu: info@rekondicnipobyty.cz nebo na tel.: 494 940 458.

SUDOKU

Zdá se, že sudoku, která běžně zveřejňujeme v DS, většina čtenářů hravě zvládne. Dnes jsme proto sáhli po rébusu těžšího kalibru. Víte, jaké číslovky či písmena jsou ukryty ve vyznačených políčkách?

F	8	6	4		A	3	C			1	9	0	5
A	5			0					2			7	
			2				9	A				1	
3	9		1	B			C	0	7	E	8	F	A
					E		A	8				C	
	F	0	8	3	7		B	2	5			E	
	3	9			1	F	D	A	C	0	4		2
	C					8	2		1		B		
	B		D	A	9	E	1			8			
	6	F	A	2		B			4			E	8
8	7	4	3	F	6			B		9	E		C
1	0	E			8		4	3	2	A			7
	1				F			4	E	B		D	
B			F	1		3	0	6				A	4
	4		0	5	C	6			3	7		9	
	A		9		B				C			8	6

PŘESMYČKY

Najdete skryté pojmy ze světa počítačů?

**PRÁVĚ SEČÍST | POŠTRAŠENÝ MEČÍ | NEUMÍTE PLNIT
SENILNÍ DÍTĚ | NEBO OTOK**

RÉBUSY

Víte, jaká šelma a jaký sportovec se ukrývají v našich dvou rébusech?

VÝHERCI NAŠICH SOUTĚŽÍ

SUDOKU (19) Milada Szabóová z Hranic 1 – město; **Přesmyčky:** (Martin Stropnický, Miroslav Donutil, Lucie Bílá, Petr Novotný, Pavel Trávníček) Marta Chýnová z Veselí nad Lužnicí; **Lištovka:** (Chladný květen, červen vlažný je pro sýpku blažný) Milena Novotná z Olešnice. V závorkách jsou uvedena správná řešení. Výherci soutěží na straně 11 dostanou dárkové balíčky konopných mastí od jejich sponzora, kterým je společnost Bayer&Romsy.

ŠKODA LÁSKY (Beer Barrel Polka, Roll out the Barrel, Here comes the Navy, Rosamunde, Böhmische Polka atd.). Výherci vstupenek na 15. ročník mezinárodního festivalu české a moravské dechovky **Hraj, kapelo, hraj** v Praze 25.-26. června jsou: manželé Goldovi

z Veřovic, Marie Matonohová a Hana Homonajová z Prahy. Také jim samozřejmě srdečně blahopřejeme!

LÉČIVÉ KONOPÍ

KONOPNÁ KOSMETIKA KONOPNÝ OLEJ KONOPNÉ MASTI

ORIGINÁLNÍ RECEPTURA S KŘÍŽEM

Originální recepturu s křížem žádejte také ve Vašich lékárnách

- KLOUBY
- ŠLACHY
- ZÁDA
- VRÁSKY
- VLÁSY
- KŮŽE
- HOJENÍ
- MASÁŽE
- KOUPELE
- RTY
- ZUBY
- OPARY

Seriál DS k bibli 18

Cena chleba
vede k zákonu

Cesta ke svobodě není nikdy procházka růžovým sadem. Měsíc po odchodu z Egypta se ocitli v pustině Sin. Z travin, které si připravili na cestu, jim nezbyvalo téměř nic. A tak reptali – Kéž bychom zůstali v Egyptě. Tam jsme sedávali nad hrnci masa a jedli pěkně až dosyta! – Mojžíš se úpěnlivě modlil a uslyšel z nebe hlas – Budete jíst. Večer dostanete maso a ráno se nasytíte chlebem z nebe. Tak poznáte, že jsem Hospodin, váš Bůh. –

A Mojžíš radostnou zprávu rozhlásil. Jenže nikdo mu nevěřil. Oheň víry při modlitbě rožneš naději jako knot svíce, ale hlad při kručení v žaludku neutajíš. A večer přiletěly křepelky. Slétly z oblohy a pokryly celý tábor. Lidé je pochytili a připravili k jídlu.

Ráno posela zemi bílá zrnka. Izraelští na ně hleděli s údivem. Mojžíš řekl – To je chléb, který nám slíbil Hospodin. – Všichni je sbírali a pekli placky. Chutnaly jak rohlík s medem. Pokrmu říkali mana,

chléb z nebe. A mana je nasýtila. A zase zpívali a radovali se. Na své pouti objevili zázračný dar! Kanul ze stromů v tamaryškových hájích! Tak nacházeli manu celý rok, každý den, kromě soboty. Čtyřicet let živila všechen lid, než došli

k zemi zaslíbené. Osvobozené z otroctví chránila tajuplná mana před

smrti hladu a Mojžíš je vedl k hoře Sinaj.

Sedm týdnů se trmáceli z Egypta, přešli Rudé moře a unavení se pod horou položili tábořem. Mojžíš vystoupil vzhůru a přijal Zákon pro všechen lid.

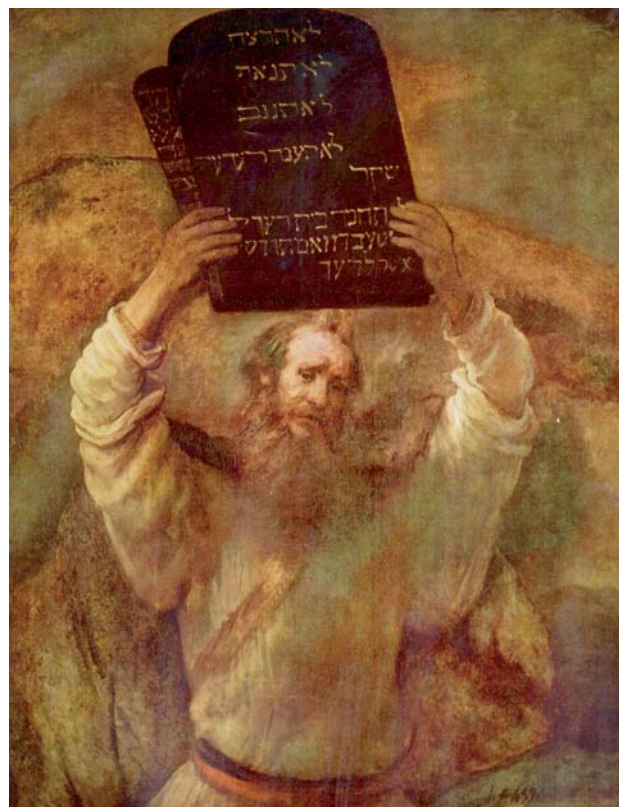
Z hory stoupalo mračno dýmu, zněl hlahol trub a všichni slyšeli Boží hlas. Čtyřicet dní a nocí čekali. Tak dlouho Mojžíš tesal dvě kamenné desky.

Hospodin na ně plamenem ducha zapsal Desatero přikázání. –

1. V jednoho Boha věřití budeš. Nebudeš mít jiného Boha mimo mne!
2. Nevezmeš jména Božího nadarmo.
3. Pomni, abys den sváteční světil.
4. Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře se ti vedlo na zemi.
5. Nezabiješ.
6. Nesesmílíš.
7. Nepokradeš.
8. Nepromluvíš krivého svědectví proti bližnímu svému.
9. Nepožádáš manželky bližního svého.
10. Aniž požádáš statků jeho.

Deset značek zákona mělo vést Izraelce k svobodnému životu. Z bývalých otroků se stal svobodný národ. Srdce spřádala velké sny. A lid tančil a jásal, spěchal k Bohu blíž, ze země otroctví se vracel do lůna radosti.

Ale někteří i po Mojžíšově výstupu na horu žili dál v zajetí pochybného otroctví. Nechtěli slyšet výklad Zákona. Když je dřív učil a vyprávěl o Bohu Hospodinu, brali děti do náruče a ptali se posměšně – Co vykládáš, koktavče? K nám přece už

Tak Mojžíše s deskami s Desaterem viděl slavný Rembrandt.

mluvil tvůj bratr Áron. – Navzdory rouhavému posměchu zlých sousedů, ale ani jedovatými kapkami bezcitných urážek své koktavosti, neztratil Mojžíš víru a naději pro všechny lidi dobré vůle. Ve zkouškách stál synům Izraelským věrně po boku, zápasil o důstojný život na cestě po strmých horách i při trmácení pouští.

Ale nepředbihejme. Nyní plnil Mojžíš úkol nejtěžší. Na vlastních bedrech snášel z hory Desatero, tesané na dvou deskách z kamene.

Přinášel oheň ducha.

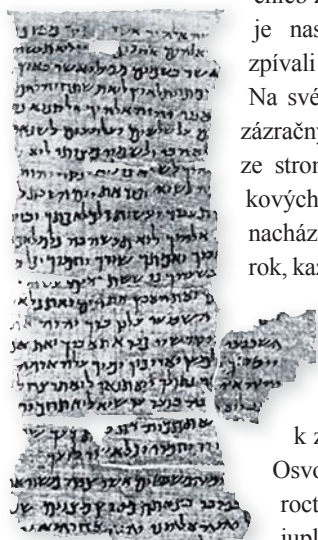
Naději, která bude srdcím ušlechtilých a svobodných bytostí dražší než blahobyt otroků. Věděl, že cestou lásky, dobra a milosrdenství nebudou lidé ani v příštích dobách poslušně chodit. Nedodrží přikázání. Čistou víru smění za vychloubání. A vymlouvat se budou i před vševědoucím Bohem. Falešná řeč, slabosti a hořká pozlátka duše, skanou do srdce i na sepnaté ruce.

Mojžíš sestupoval z hory, v pláči snášel na ramenou desky Zákona.

Seriál DS ke Knize knih pro DS píše

ThDr. Jan SCHWARZ

Příště: Mojžíšův boj s Aronem

Rukopisná podoba Desatera na tzv. Nashově papyrusu z 2. století.

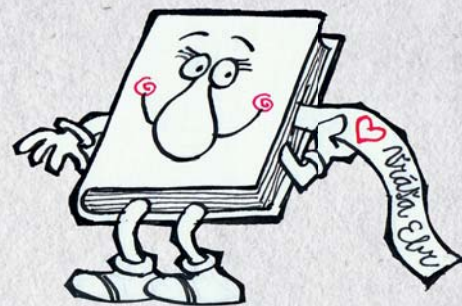
Trio knih, které mě potěšilo

Bohatý výběr aforismů světových autorů a myslitelů k tématu psaní a čtení knih a v neposlední řadě úvahy, fejetony, epigramy i verše padesáti českých spisovatelů vyšel s poetickými fotomontážemi Miroslava Huptycha. Knihu, která je určena všem, kteří rádi čtou, šikovně sestavil Jiří Žáček a vydalo nakladatelství Práh. Tomuto dílku s názvem „Milovníci knížek“ piši podtrženou jedničku.

Knih, která mě nadchla a z které stále něco vybírám, se jmenuje „Tajné životy

slavných spisovatelů“. Sepsal ji Robert Schnakenberg – autor řady knih literatury faktu. Sám titul prozrazuje obsah celé publikace, kterou vydal Knižní klub.

V knize „Pijme víno! Pro zdraví a potěšení“ se autoři Marie Formáčková a Ladislav Venyš pokusili přiblížit to nejdůležitější, co by čtenáři o vínech a jejich různých druzích měli vědět. Kniha je obohacena desítkami básní s vinou tematikou, anekdotami, pranostikami, citáty a rčeními. Knihu, kterou vydalo naklada-

telství ELK, ilustroval Vladimír Renčín. Dnes, ačkoli byla vydána teprve nedávno, si ji lze už jen vypůjčit v místní knihovně nebo od přátel, kteří si ji stačili koupit včas...

Váš Vratislav EBR ■

Víte, že

Lewis Carroll vymyslel tisk názvu knihy na její hřbet? Autor nesmrtelného dětského příběhu „Alenka v říši divů“ byl také blázen do mechanických hraček, které rád vynalézal. Jak uvádí ve své knize Tajné životy slavných spisovatelů R. Schnakenberg, mezi jeho objevy patří elektrické pero, nový typ poštovní poukázky, tricykl, metoda pro zavedení pravidelných okrajů

při psaní na stroji, zařízení pro nasedání na koně. Také přišel s nápadem, tisknout název knihy na její hřbet, aby se tituly snadno hledaly v policích...

(veb) ■

Uzel na kapesníku

Pokud budete v úterý 7. června v Praze – a budete mít čas a chuť, pak přijďte

večer v 19,19 hod. do Salmovské literární kavárny (Salmovská ul., Praha 2). V klubovém večeru Ebroviny se představí majitelé jihočeského nakladatelství Růže (Jan Matěk Kunínský a Liběna Housková), jejich spolupracovník – herec Václav Vydra a kapela Společenstvo nezbedných. Pokud budete mít s sebou toto číslo DS, pak získáte poloviční slevu ze vstupného (60 Kč)

(red) ■

ŘECKO 12 - 14 dní
apartmány u moře s bazénem
www.cklotos.cz 4 500 - 7 700,-Kč
Tel: 466985652 včetně dopravy,
posledních několik míst .Slevy pro děti a seniory.
odjezd z Prahy, H.K., Pardubic, Brna.

KATALOG ZDARMA

Poprvé v historii

Stalo se tak 17. května v Praze. Úplně poprvé zde byla udělena Mezinárodní cena za nejzajímavější knihu s hasičskou tematikou. O toto ocenění se ucházelo celkem 12 publikací z České republiky a Německa. Cenu nakonec obdržel senior Josef Jendřišak z Českého Těšína za svoji knihu Hasičské automobily v Čechách III. díl. Mezinárodní cenu uděluje prezident Ohnivé minirepubliky.

(M.G.) ■

Budou slavit

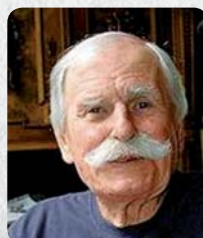
Kolik seniorů bude celkem slavit svoje narozeniny v červnu, to se snad ani nedá spočítat. Všem přejeme krásné léto, jen samá příjemná překvapení. To přejeme také všem, co myslí na druhé a přinášejí nám pohodu a zábavu. Mezi ně patří a slavit budou:

■ 1. června
Karel Šíp
bavič a moderátor
66 let

■ 3. června
Jaroslava Panýrková
herečka
a konferenciérka
73 let

■ 12. června
Adolf Born
výtvarník
81 let

■ 19. června
Jan Vodňanský
spisovatel
a písničkář
70 let

■ 30. června
Nad'a Urbánková
zpěvačka
72 let

P. Bonnard					ZNAČKA STRONCIA	UMYVADLA	ZAJISTĚ	OZNÁMIT	INSTINKT		PRIMÁT (knížně)	BLAHO	1.DÍL TAJENKY	OSOBNÍ ZÁJMENO
					STOŽÁR ZKRATKA POSLANECKÉ SNĚMOVNY						NORSKÁ METROPOLE			
	ŠKRABKA NA PLUH	4.DÍL TAJENKY	3.DÍL TAJENKY 2 (římsky)								ZÁMĚR MRAVOUKA			
PIŠEMNÁ KOPIE					KDEKOLIV (hovor.) JIHOAMER. MINCE						MOŽNÁ NÁZEV NEZNÁMÉ			
PRVOČÍSLO				BÁSNÍK (knížně) PŮVAB					NOVINY PŘÍBUZNÁ					MATERIÁL NA ZÁTKY
NÁZEV ZNAČKY KELVINU			SPORT SE ZBRANĚMI ŠPANĚLSKÉ MUŽ. JMÉNO					ZVUK HODIN HASNICE						
SOUBORY MAP						SUŠENKA SILNÝ CHLUP						ZNAČKA MOLYBDENU NAVRCHU OSYCHAT		
	MĚNA V EU ZN. KL. LOPASCALU					OBVAZIVO BANKROT (expr.)					CHŮR HLOUBAT			
RUSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO					KŮRA (zastar.) SVATEBČAN (nářečně)					CITOSLOVCE STESKU KARETNÍ HRA				
CITOSLOVCE TIŠENÍ				DOMEK Z KLÁD ZDÁNÍ					UZENINA SEDÁTKO (mysliv.)					
ZNAČKA ASTATU			CHLEBOVÉ TĚSTO JMÉNO PSA					SODOVKA FAKTOR					ETEN	STRUNNÝ DRNKACÍ NÁSTROJ
	TAŽNÝ KŮN ROSTLINA Z RUMIŠTĚ					UCHAZEČ STŘEDO-AMERICKÝ STÁT								
OLIZOVAT						SEDACÍ UMYVADLO DOLINA (básnický)						UKAZOVACÍ ZÁJMENO TVÁRNÁ HMOTA		
JENOM (nářečně)					STARÁ MINCE DRUH LEMURA						BARMSKÉ SÍDLO JEDOVIATÁ BYLINA			
NOČNÍ PODNIK				JAKÉ MNOŽSTVÍ SLOVENSKÝ KER						EVROPSKÉ MOŘE KONĚ (básnický)				
NÁZEV ZNAČKY LITRU			ZAKALOVAT ZNAČKA BUŠLU						DÁNSKÝ DRAMÁTIK ZKR. MINIS. ZAHRANIČÍ					
OPAK KREDITU						2.DÍL TAJENKY								
DRUH VÝŠIVKY						PATŘÍČÍ ELZE								POMŮČKA: OLSEN, PYU

Vyhráli s Dobrou seniorů!

Tajenka z minulého čísla: **Čas je dobrý lékař, ale špatný kosmetik.** Správné odpovědi poslali a štěstí při losování tentokrát měli Ladislav Vysloužil z Hořic v Podkrkonoší, Josef Procházka z Ivančic, Anna Vonášková z Prahy, František Cihla z Brna a Marie Višková z Havířova. Všem výhercům blahopřejeme, dostanou dárek od sponzora naší velké křížovky, kterým je pražské vydavatelství Enigma. **Na tajenku z tohoto čísla čekáme do 20. června na adresách, které jsou uvedeny na str. 3.** Příjemnou zábavu při luštění.

Vážení čtenáři,

křížovky pro Vás připravuje redakce čtrnáctideníku Křížovky pro každého.

V tomto měsíci 14. a 28. června na novinových stáncích.

Naše legendy bez svatozáře

13. komnata Jana Nerudy

Pocházel z Malé Strany v Praze, kde prožil celý život. Neměl příliš šťastné dětství. Jeho otec, vojenský vysloužilce, pracoval jako kantýnský v kasárnách a později prodával v trafice. Matka byla posluhovačkou. „Mne osud do kolébky tvrdé dal, pak na kazajku záplatu mi přišel“, charakterizoval sám Neruda životní podmínky svého dětství a mládí. Od roku 1845 studoval na malostranském gymnáziu a od roku 1850 na Akademickém gymnáziu. Po maturitě se dal zapsat na práva, ale již po roce nastoupil na otcovo přání jako aspirant vojenského účetního úřadu. Dráha zajištěného úředníka ho však v nejmenším nelákala, a tak se navzdory otci vrátil roku 1855 znovu na univerzitu, tentokrát na filosofii. Od roku 1856 působil při studiu jako lokálkár německých novin, v roce 1860 vstoupil do redakce prvního českého deníku Čas, po jeho zániku přešel do deníku Hlas. Ten později splýnul s Národními listy, nejpopulárnějším deníkem té doby. Do jeho redakce přešel i Neruda. V ní napsal řadu cestopisných črt a zejména asi dva tisíce fejetonů, které vyšly v novinách většinou pod značkou trojúhelníku. Přechodně pak redigoval i další listy, jako Květy a Lumír.

Jako člověk byl velmi společenský, dobře a rád tančil, žádný vlastenecký ples se prý bez něj neobešel. Navazoval i vztahy se ženami, přesto zůstal starým mládencem. Se svou první láskou Annou Holinovou se seznámil v Linkových tanečních kurzech v Michalské ulici v Praze, skutečným dnem sblížení byl 6. listopad 1852, když pro nedostatek dam Neruda při čtverylce jako „dáma“ tvořil Holinové protějšek. V následujícím roce ji také vyznal láskou podržením některých slov v Jablonského knize veršů a ona mu stejným způsobem odpověděla. Dlouhá známost, plná rozhodů a nových smíření,

kteřá literární historii zanechala spoustu vzájemných dopisů a Anně uštěpačný epitet „věčná Nerudova nevěsta“ byla poznamenána především Nerudovou nerozhodností. Vztah byl ke konci provázen napětím, když Anna odhalila jeho styky s Karolínou Světlou. Definitivně se ale rozešli až v roce 1863. Holinová se již neprovdala a žila se svými vzpomínkami ve svém malostranském bytě až do své smrti 27. 2. 1910.

Nerudovou druhou velkou láskou byla Karolína Světlá (vl. jménem Johana Rottová, pocházela z bohaté pražské měšťanské rodiny). Tu podle svých vyjádření považoval za ideální ženu. Neruda a Světlá - dvě výjimečné osobnosti s obrovským lite-

← Nenaplněn zůstal i vztah s Karolínou Světlou.

rárním nadáním, jedna velká láska a spousta přízemních společenských konvencí, které ji nakonec zničily. Karolína svého přítele povzbuzovala při jeho tvorbě a často mu také finančně vypomáhala. On jí zase radil při jejich prvních literárních pokusech. Když jednou hrozilo Nerudovi vězení pro dlužníky, prodala Karolína Světlá rodinný šperk a peníze mu půjčila. Celá událost, opeřená, jak by se dnes řeklo, o další bulvární drby, se ale dostala na veřejnost a tak i k manželovi Karoliny Světlé. Rozezlený prof. Petr Mužák donutil Nerudu, aby mu vydal všechny dopisy, které kdy dostal od jeho ženy. Na manželce si zase vymohl slib, že se s Nerudou už nikdy nesejde. Ta manželův zákaz striktně dodržovala, když už musela být na nějaké události společně s Nerudou, důsledně se mu vyhýbala. Tak navždy skončilo přátelství Karoliny Světlé s Janem Nerudou. V roce 1862 se Neruda opětovně zamiloval, tentokrát do patnáctileté dívky

Terezie Macháček, dcery továrníka z Dvora Králové. První milostný dopis se jí však odvážil poslat až o tři roky později. To už ale Terezie byla těžce nemocná tuberkulózou, na kterou krátce poté zemřela.

Jako kmet se Neruda ještě zamiloval do jisté Boženy. Její příjmení se nepodařilo zjistit, jedině, co se o ní kromě křestního jména ví je to, že byla velmi mladá. I proto snad nakonec stárnoucí milovník uznal, že už nemůže být pro pokročilé stáří rovnocenným partnerem.

Jan Neruda se celý život cítil zneuznán a od toho se odvíjel jeho často až záporný vztah k lidem. V jeho pracích se objevují i antisemitské motivy. Roku 1869 Neruda publikoval článek *Pro strach židovský*. V textu píše, že zatímco v mládí se Židy sympatizoval, poznal později jejich nepřátelství vůči českému národu. Židy popisuje jako národ Čechům zcela cizí, šíří představu židovského finančního spiknutí, popisuje historický útisk Slovanů i ostatních národů a především požaduje hospodářskou emancipaci Čechů „od židovského obchodu, od židovského využitkování cizí práce“.

Měl problémy s alkoholem. Většinu života prožil v nouzi, na čemž měl alkohol jistě podíl. Časté návštěvy hostinců musel Neruda omezit v roce 1879, kdy onemocněl zánětem žil a od té doby už mohl jen těžko chodit do schodů. Nedochoval už ani do redakce Národních listů a fejetony od něj odnášel poslíček. V roce 1888 uklouzl v zimě na náledí, roztříštil si česku a toto zranění se mu už nikdy zcela nezhojilo. 22. 8. 1891 podlehl rakovině tlustého střeva.

Připravil **Zdeněk LESÁK**

Příště: Zakázaný hrob pro autora mše

Jan Neruda (* 9. 7. 1834 - † 22. 8. 1891) byl významný český básník a novinář, člen družiny májovců. Proslavily ho sbírky Hřbitovní kvítí, Knihy veršů, Písně kosmické a

další díla. Vrchol Nerudovy tvorby - sbírka Zpěvy páteční - však vyšla až po jeho smrti. Neruda je zakladatelem českého fejetonu, jeho fejetonistické práce patřily ve své době

k nejčtenějším. Jeho prozaické dílo, ačkoli zdaleka nedosahuje kvalit jeho poezie, bylo oceňováno již za jeho života. Patří k nejvýznamnějším autorům české literatury vůbec.

DÁMA STANCEM V TĚLE

„Nemám čas stárnout,“ říká paní Adriena.

Paní Adriena Morávková žije v Sobětuchách na Chrudimsku. Ve věku, kdy ostatní odcházejí do důchodu, jí učaroval orientální tanec. Stala se jeho lektorkou a propagátorkou. Za 11 let prošlo její taneční školou mnoho spokojených žákyň různého věku. Imponuje jim svou elegancí, pozitivním přístupem k životu, energií, která z ní vyzařuje.

■ ***Už jako malá holčička jste prý tvrdila, že se chcete stát tanečnicí. To muselo být pro Vaše rodiče, kteří byli učitelé společenských tanců, příjemné poslouchat...***

Ano, rodiče mě velmi podporovali a povzbuzovali. Maminka mě a mé sestry učila tanečním pohybům, vystupovaly jsme na různých besídkách, pořád jsme někde hopsaly. Odmalinka to byl náš svět.

■ ***Nakonec jste se ale tanečnicí nestala. Vystudovala jste a pracovala jako učitelka a lektorka tance.***

To je život. Narodila se mi dcerka, s tancem jsem skončila. Vystudovala jsem taneční pedagogiku a nastoupila jako učitelka tanečního oboru na ZUŠ – tzv.

lidušce, dcera Verunka chodila už od svých 4 let na tanečky se mnou. Byla jsem tam moc spokojená a zůstala jsem celých 30 let. Nikdy mě nenapadlo, že by to mělo být jinak.

■ ***A najednou změna...***

Měla jsem důchodový věk, propustili mě ze dne na den. Najednou jsem si připadala zbytečná a nechtěla jsem se s tím smířit. Tenkrát jsem byla nešťastná, dnes jsem za tu příležitost dodatečně vděčná. Dokázala jsem sobě i jiným, že se o sebe dokážu postarat. Založila jsem svou taneční školu AMOR, začaly za mnou do kurzu docházet mé bývalé žákyň z lidušky. Pomalu se to rozjíždělo.

■ ***Pak přišlo Vaše seznámení s orientálním tancem...***

Byla to láska na první pohled. Potkala jsem se s ním vlastně docela pozdě a hned mě okouznil. Prošla jsem několika kurzy, byla jsem znovu začátečnicí. Je to nádherný tanec, plný emocí. Krásná hudba, ladné ženské pohyby. A představte si, je to i tanec pro zdraví. Učí správnému držení těla, pomáhá při problémech se zažíváním, při bolestech zad. A dokonce pomáhá otěhotnět... Něžnost, ženskost, uvolnění... a večer při svíčkách zatančit manželovi. Vzpomínám si na svou první „šťastnou těhotnou“, která mi po šesti letech neúspěšného léčení se slzami v očích přišla poděkovat. A takových bylo už daleko víc.

■ ***Říká se, že tanec je výsadou mladých a štíhlých.***

Je to nesmysl. Tanec je pro každého, kdo chce. Naopak, v Orientu, kolébce

břišních tanců, jsou silnější ženy „vizitkou“ svých manželů, jak o ně skvěle pečují. Vlnění boků u plnoštíhlých žen je velmi ladný pohyb. A co se týče věku, v mých kurzech je mnoho žen důchodového věku. Dokonce jedna má sedmdesátiletá „žákyně“ přijíždí

pravidelně na motorce a za nic by si hodinu nenechala ujít.

■ **Když se řekne Orient, představím si pohádky o sultánech, o princezně Šeherezádě, noci plné měsíčního svitu.**

Navštívila jste někdy tuhle tajemnou krajinu?

Nejsem žádná cestovatelka a tenhle sen se mi nesplnil. Mé dvě sestry žijí v zahraničí – jedna v USA,

Skončil nejprve u PTP, později i ve vězení. Byli jsme vždycky trochu odlišní a nejen svými jmény. Maminka neklevala se sousedkami, milovali jsme kulturu, žili jsme si svůj spokojený život. A tohle lidi nemají rádi a věřte, dali nám to znát. Od rodičů jsme dostali do života hlavně lásku k hudbě a lásku k přírodě. Mám ráda operní árie, maminka nám je doma zpívala. Pouštím si je v autě, u každého filmu, který sleduji, mě jako nedílná součást zajímá i hudba. Děj mi někdy uniká, hudba nikdy. Táta nás vodil do přírody. Ve čtyři ráno jsme vstávali, táta naložil nás, čtyři děti, své rybářské pruty a jeli jsme na ryby na Sečskou přehradu. Dodnes mám před očima vysokou trávu, v níž jsme se při svých hrách ztráceli nebo kde jsem se já sama schovávala se svými holčičími sny.

■ **Když jsem se dozvěděla, že máte chovnou stanici na málo obvyklé psí plemeno - papillon neboli motýlek, přišlo mi to jako velmi originální spojení. Paní - tanečnice, psík – motýlek.**

Jednou jsem uviděla takového chundelatého drobečka s velkýma ušima v náručí jedné paní a bylo rozhodnuto. Moje fenka mi nedávno přichystala hned pětinasobnou nadílku svých roztomilých miminek. Mám teď doma opravdu o zábavu postaráno. Jsem neustále v poklusu, nic nestíhám. Jsou krásní, kdybyste chtěla štěňátko...

■ **Děkuji, ale vraťme se ještě k tanci. Tanec, to jsou emoce - radosti, smutky. Vidíte před sebou ženy různých věkových kategorií v sálech či tělocvičnách – roztančené, spokojené. Určitě je to krásný pocit...**

Sleduji ty ženy, jak se mi před očima hodinu po hodině mění. Rozkvetou, získají sebevědomí, zněžní. Vytančí ze sebe svou náladu, své pocity. Nevěřila byste, jakou hravost projeví i zralé ženy, když je necháte volně tančit se šátky nad hlavou. Jako kdyby se vracely do dětství, mění se v malé holky, v princezny... a jsou šťastné. Ano, mám z toho velkou radost. Víte, jednou mi jedna žákyně řekla, že snad při tanci umřu. Bylo by to krásné, ale ještě ne. Ještě stále mám pocit, že jsem

tu něco platná, ještě stále chci předávat to, co mi sudičky daly do vínku. A já jim za tento dar děkuji.

■ **Na závěr ještě jedna všetečná otázka: Co orientální tanec a muži - tanečníci?**

No, v různých instruktážních filmech jsem jich viděla mnoho. Ve skutečnosti dva. Ten první se učil kvůli varietnímu vystoupení, v němž účinkoval. Druhý byl kamarádem jedné mé žákyně a ona ho přivedla s sebou. Pocházel z Kuvajtu, tam mají i muži orientální tance snad v krvi. Neumíte si představit, jakou byl motivací pro všechny ostatní přítomné ženy...

Napadaly mě další a další otázky, nebyl už na ně čas. Přicházejí první žákyně, uvazují si kolem boků šátečky se zlatými či stříbrnými penízky. Je čas se rozloučit. S paní Adrienu se krásně vypráví. Mám velký respekt k lidem, kteří něco dokázali a jsou mistry ve svém oboru. Tahle dáma k nim určitě patří.

Děkuji za rozhovor a přeji ještě mnoho krásných chvil s tancem. A všem ráda předávám vzkaz: Zkuste to! Přijďte si zatančit!

Připravila **Eva PROCHÁZKOVÁ**

Foto: autorka

druhá ve Švédsku, ty jsem navštívila, ale jinak jsem neměla mnoho příležitostí cestovat. Orient pro mě zůstal pohádkou. Odmalinka jsem velmi romantická – samá mašlička, pentlička, volánek – představovala jsem si, že jsem víla zakletá v leknínech, které se v noci otevírají a já tančím. Břišní tance jsou pro mě i teď nádherným útekem od reality.

■ **Vaše jméno i jména vašich sester a bratra - Consuela, Aglaia, Ferdinand - voní dálkami, exotikou, dálnou krásou. Co ještě jste dostali od rodičů do vínku?** Jsme čtyři sourozenci a rodiče nám připravili to nejšťastnější dětství, jaké jen mohli. Nebyla to lehká doba – 50. léta, táta byl živnostník a doplatil na to.

Lidem už dochází trpělivost

V sobotu 21. května zažila Praha jednu z největších protivládních demonstrací ve své historii. Protestu proti politice kabinetu premiéra Nečase se na Václavském náměstí zúčastnilo téměř padesát tisíc lidí. Nejenom odborářů, jejichž ústředna ČMKOS byla hlavním pořadatelem. Zapojily se i četné občanské iniciativy, včetně např. sdružení pacientů či zdravotně postižených. Důvodem obrovského vystoupení byly vládní reformy, které mnozí považují za antisociální a jak bylo zdůrazněno v mnoha projevech „v rozporu se zdravým rozumem“. Poukazovalo se na to, že vláda se důsledky pochybné hospodářské politiky v posledních 20 letech dnes snaží svalit na ty sociálně nejslabší. Řečníci rovněž odsuzovali aroganci vlády, která podle jejich slov odmítá slyšet odlišné názory. Pod sochou sv. Václava zaznělo, že pokud se vláda k oprávněným požadavkům lidí nepostaví jinak než dosud, bude se odpor stupňovat a vyloučena není ani generální stávka. Na závěr demonstrace bylo přijato toto prohlášení: „Opět stojíme na Václavském náměstí, kde se náš národ mnohokrát shromáždil v kritických chvílích české historie.“

Vláda svým nezodpovědným vládnutím ztratila odbornou a morální důvěru usku-

tečňovat reformy ve prospěch občanů České republiky.

Korupce v naší zemi dostoupila takového stupně, že začíná ohrožovat základy právního státu a demokracie.

Vláda není schopna zabránit rozkrádání peněz z veřejných rozpočtů.

Reformy zdravotnictví, daňového, důchodového a sociálního systému jsou nedomyšlené, odbyté, ideologicky podbarvené, bez jakýchkoli analýz dopadů na občany. Mají posloužit k uvržení zdravotnictví, penzí a sociální péče do služeb zisku.

Nesmyslné škrtání výdajů nepomáhá státnímu rozpočtu proto, že vláda předtím zlikvidovala příjmovou stranu státního rozpočtu prostřednictvím hazardního snižování daní.

A proto:

■ Odmítáme vaši důchodovou loupež - reformu, prospěšnou jen pro soukromé penzijní fondy.

Předseda ČMKOS Jaroslav Zavadil byl středem zájmu novinářů

■ Odmítáme, aby placení tzv. nadstandardu znamenalo, že většina občanů bude odkázána na chudinskou zdravotní péči.

■ Odmítáme pohrdání vlády veřejným míněním a sociálním dialogem.

■ Odmítáme, aby tzv. reformy prohlubovaly další zadlužování země a ze zaměstnanců se stali daňoví soumaři, kteří ponesou hlavní břemeno zvýšení daní.

■ Odmítáme neustálé osekávání práv zaměstnanců v zákoníku práce.

■ Odmítáme, aby zaměstnancům byly likvidovány benefity a politici si nadužívali služebních výhod za naše daně.

■ Odmítáme tuto vládu rozpočtové nezodpovědnosti.

■ Nehceme být občany třetí kategorie ani doma ani v Evropě a svá práva jsme odhodláni důsledně bránit.“

Z provládních řad k demonstraci zazněla slova, že vystoupení odpůrců vládních reforem a prostředky, kterými chtějí v případě nutnosti prosadit své požadavky, údajně ohrožují demokracii. Nehodlám to komentovat. Závěr si na základě vlastního poznání a zkušeností učiňte sami.

František VONDERKA ■

Foto: autor

Bomba!

Znovu soutěž o řecké moře!

Asi si ještě vzpomínáte: v minulém čísle jsme vyhlašovali vítěze soutěže o pobyt u řeckého moře. Konkrétně v letovisku Stavros na poloostrově Chalkidiki. Soutěž byla dvoukolová a u čtenářů Doby seniorů měla mimořádný ohlas. Byli to vlastně oni, kdo si prodloužení soutěže, původně plánované do jednoho vydání DS, vynutili.

Čtenáři DS jsou prostě soutěživí. Když jsme majitelku CK LOTOS, která soutěž sponzorovala, informovali o jejím skutečně značném ohlasu, spontánně navrhl: „Když to byl úspěch, tak bychom ho mohli zopakovat. Jste pro?“ Samozřejmě, že jsme s opakováním soutěže okamžitě

souhlasili. Víme, že se tak stalo v souladu s názorem drtivé většiny čtenářů. Tentokrát v soutěži půjde o 14denní pobyt ve Stavrosu v termínu od 18. září do 1. října. Je to sice ke konci hlavní sezóny, ale, jak říkají znalci, v této době to tam bývá nejkrásnější a nejromantičtější. Řecko patří k nejbezpečnějším destinacím, nějakých problémů, kterými se u nás účelově strašilo před posledními volbami, se obávat nemusíte ani v nejmenším. Obchody jsou zásobeny perfektně a ceny přijatelné i pro nebohaté kapsy.

V poukazu, o který se hraje, je zahrnuta cesta autobusem, ubytování s bazénem, vybavené sociálním zařízením, kuchyňkou a balkonem. Hrazena je rovněž spotřeba veškerých energií, pobytová taxa a pojištění CK proti úpadku. Je také možné přibjedenat pobyt pro dalšího spolucestujícího.

Naše soutěž bude mít opět dvě kola, aby šanci na výhru mělo co nejvíce čtenářů. V každém kole bude položena jedna soutěžní

otázka, k účasti do slosování bude stačit, když odešlete jednu správnou odpověď. Pokud odešlete odpovědi na obě dvě soutěžní otázky, jen si tím zvýšíte svoje naděje na výhru. **Nyní k první otázce:**

Řecko bylo po získání nezávislosti na Osmanské říši v roce 1829 od roku 1832 až na krátké přestávky monarchií. Víte, kdy byla monarchie v této zemi definitivně zrušena?

Napovíme, že se tak stalo v souvislosti s pádem vojenské diktatury tzv. řeckých plukovníků.

Na odpovědi čekáme na známých adresách do 20. června.

(red) ■

Využívat možností prevence

Cévní mozková příhoda (CMP) je nejčastější příčinou nemoci a invalidity a zároveň jednou z nejčastějších příčin úmrtí v rozvinutých státech. V České republice postihne až 40 000 lidí ročně a je 2. nejčastější příčinou úmrtí. Tato fakta mohli slyšet účastníci tiskové konference, která se 10. května konala v pražském hotelu Jalta. Přítomni byli renomovaní odborníci – MUDr. Ondřej Škoda za cerebrovaskulární sekci České neurologické společnosti, MUDr. Robert Čihák z kardiologické kliniky IKEM a Prof. MUDr. Pavel Kalvach, CSc. za Sdružení pro rehabilitaci osob po cévních mozkových příhodách, které je rovněž členem RS ČR. Hovořilo se mj. o neovlivnitelných rizikových faktorech CMP, kterými jsou vysoký věk, ženské pohlaví a dědičná zátěž a také o potřebě posilovat prevenci. Ačkoli podle

průzkumu 84 % lidí ví, že příčinou mrtvice je ucpání cévy v mozků a téměř tři čtvrtiny správně odpovědělo, že projevem mozkové příhody jsou smyslové poruchy, například poruchy vidění a řeči, průzkum ukázal také nejenom některé zažitě domněnky (např. že CMP končí většinou smrtelně), ale i nedostatečné povědomí o možnostech preventivní léčby. Více než dvě třetiny respondentů nevědělo o existenci léků, které jsou určeny k preventivnímu užívání a snížení rizika vzniku mrtvice. Pokud jde o prevenci, existuje řada ovlivnitelných faktorů: patří k nim vedle léků stop kouření, včasná diagnostika a léčba vysokého krevního tlaku, léčba vysoké hladiny cholesterolu, prevence nadváhy atd. Péče o pacienty s akutní CMP je u nás poskytována prostřednictvím sítě Komplexních cerebrovaskulárních a iktových center.

Na akci v Jaltě hovořili o svých zkušenostech i CMP postižení pacienti

Je jich celkem 33, což je dostačující, nyní ovšem řeší otázku úhrad některých zákroků, což se letos nějak opomnělo. Bez vyřešení tohoto problému by ale mohla být práce iktových center vážně ohrožena. Odborníci rovněž poradili, jak si preventivní kontrolu srdeční arytmiie, nazývané fibrilace síní, která se kvůli vzniku putujících trombů stává jednou z nejčastějších příčin CMP, může provádět i laik: pravidelně si nahmatat tep a při jeho nepravidelnostech co nejdříve zajít k lékaři.

(red) ■

Právní poradna DS

Práva nemůže obcházet nikdo

■ Co bude mít senior v trezoru a kde bude mít klíče, je výlučně jeho věc. Je přece svéprávný. Dožadovat se informací je možné pouze s jeho plnou mocí.

Prosím o radu ve věci své maminky. Bydlí v domově pro seniory. Domov svým obyvatelům zřídil zamykatelné trezorky, umístěné v šatní skříni. Maminka je však nepohyblivá, i když psychicky je zcela v pořádku. Klíč od jejího trezorku je umístěn v zásuvce jejího stolku, tedy přístupný všem zaměstnancům domova. Při jedné z našich pravidelných víkendových návštěv nám to nedalo a podívali se do trezorku. Bylo zde několik tisíc korun. Při další návštěvě zde tyto peníze chyběly, byl zde jen nějaký doklad. Vedení domova se se mnou ani s bratrem nechtělo bavit. Pouze nám poskytli obecné informace. Jak je nakládáno s finančními prostředky maminky nám nesdělili, na písemný dotaz nikdo nereagoval. Podali jsme trestní oznámení na PČR. Nevíme však, jak máme postupovat dále ani v kterých právních předpisech je tato oblast upravena. Prosím o Vaše právní stanovisko.

Ing. Z.S, Praha

Dovolte mi, abych Vám nejprve sdělila, že v poradně nelze poskytovat právní stanoviska, proto tak nečiním.

Pokud jde o vztahy mezi poskytovatelem služby a příjemcem služby, jsou založeny smluvně. Ocitnou-li se smluvní strany ve sporu, je oprávněn rozhodnout pouze soud. Smlouva o poskytnutí sociální služby musí být uzavřena na základě svobodné vůle obou stran.

Pokud jde o zvláštní právní úpravu, pak se poskytovatelé sociálních služeb musí řídit zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů. Má-li maminka výhrady proti poskytování služeb či zajištění svých osobních věcí, je třeba, aby své výhrady nejprve řešila s vedením domova. Ředitel domova má povinnost zpracovat vnitřní pravidla pro podávání a vyřizování stížností a má také povinnost stížnosti evidovat. Není-li možné vyřešit věc tímto způsobem, doporučuji mamince, aby se obrátila na zřizovatele.

Případně lze podat podnět ke kontrole. Kontrolu poskytování sociálních služeb vykonává inspekce poskytování sociálních služeb na příslušných krajských úřadech. Je-li kraj zřizovatelem, pak kontrolu provádí Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky. Inspekce provádí systematické kontroly, ale reaguje i na individuální podněty. Je třeba, aby ten, kdo podal podnět, požádal o to, aby mu bylo ve lhůtě 30 dnů sděleno, jak na inspekci s podnětem naložili. V opačném případě Vás inspekce nemusí informovat, jak ve věci konala.

Domov je také povinen zpracovat a vydat Domácí řád. Ten má většina domovů zveřejněný na svých stránkách. Jsou zde uvedena práva uživatele domova. Příruční trezorek může být zřízen, a to za podmínek zde uvedených. Pokud jde o klíč k tomuto trezorku, je na mamince, kde se rozhodne ho uložit. Nic nebrání tomu a nikdo jí nemůže bránit v tom, aby si ho uložila na jiné místo, než je zásuvka nočního stolku.

Je třeba upozornit, že bez plné moci nemá nikdo, ani příbuzní, finanční hotovosti či cennostmi uživatele domova manipulovat. Pokud je maminka způsobilá k právním úkonům, můžete jejím jménem jednat, jen pokud Vás k tomu pověří plnou mocí. Teprve pak byste měli právo požadovat po vedení domova veškeré konkrétní informace, které se týkají jejích věcí. Domnívám se, že právě nedoložení plné moci bylo důvodem k tomu, že vedení domova s Vámi jednalo pouze v obecné rovině. Pokud šlo o Vaše žádosti, o informace, na které má právo jen maminka, domov Vám je bez plné moci neměl právo sdělit.

Uvádíte, že v současné době probíhá v této věci šetření orgánů činných v trestním řízení. Doporučuji Vám vyčkat jeho výsledků. Nebudete-li s nimi spokojena, obraťte se na příslušné dozorující státní zastupitelstvo.

JUDr. Zdeňka VEJVALKOVÁ ■

Senior – Handicap letos nově

Volné vstupenky pro čtenáře Doby seniorů

Výstava Senior – Handicap: aktivní život si za předchozích devět ročníků získala velkou popularitu. Je potěšitelné, že přicházejí nejen lidé dříve narození či ti, co mají nějaký zdravotní handicap, ale výstavu si oblíbili lidé všech věkových kategorií, neboť zde nacházejí spoustu zajímavých informací, podnětů, inspirací i praktických věcí všeho druhu.

V odborné části výstavy najdou návštěvníci nabídku pomůcek a služeb pro různé druhy handicapů, zdravotní poradny, odborné semináře a workshopy, prezentovat se budou poskytovatelé sociální péče všech typů... A rovněž tu budou vystavovatelé se zbožím nezbytným pro každodenní život.

Před časem sami návštěvníci projevíli zájem o rozšíření nabídky této výstavy o lázeňské a rehabilitační pobyty. Pořadatelé na tento požadavek operativně zareagovali a v loňském roce se uskutečnil **první ročník souběžného Lázeňského veletrhu**. Klade si za cíl poskytnout možnost léčebným lázním a dalším poskytovatelům léčebné, rehabilitační a relaxační péče představit se široké odborné i klientské veřejnosti, aby mohli efektivně čelit atakům mnoha subjektů, které vydávají mnohdy ne zcela odborné úkony za lázeňské služby, a především nabídnout veřejnosti možnost srovnání nabídky různých lázeňských subjektů. Zcela samozřejmě budou někteří vystavovatelé poskytovat přímo na svých stáncích různé poradenské a zdravotní služby, od měření tlaku, tuků, cholesterolu až po speciální masáže. „Je potěšitelné, že řada léčebných lázní na naši nabídku slyšela, např. lázně Hodonín, Libverda, Poděbrady, Bohdaneč, Jáchymov, Mánes Karlovy Vary, Smetana – Vyšehrad Karlovy Vary, Karlova Studánka, Praha Luhačovice...“ říká ředitel výstaviště Ondřej Matouš.

Další souběžnou expozicí výstavy Senior – Handicap se stala samostatná a zcela výjimečná výstava **Šikovné ruce našich seniorů**. Na předchozím jedenáctém ročníku se sešlo rekordních čtyři a půl tisíce výstavních exponátů.

„Letos přichází s novinkou mezi mimořádně oblíbenými květinovými vý-

stavami na výstavišti v Lysé nad Labem.

Výstava Růžová zahrada nabídne obrovské, „zámecké“ laděné aranžmá z řezaných květů, především růží, ale i květů a rostlin hrmkovaných v celém prostoru haly A2. Součástí výstavy bude také **expozice Kyticky naší babičky**,“ řekl DS manažer výstavy Jan Řehounek.

Samozřejmě součástí budou rovněž zahradnické trhy, aby si mohli návštěvníci nakoupit jak rostliny, tak i potřeby pro dům a zahradu.

„Spojení těchto výstav má svoji logiku. Vždyť především starší lidé vyhledávají lázeňskou péči, ale také se věnují zahrádkaření,“ dodává Jan Řehounek.

Výstavy Senior – Handicap: aktivní život, Lázeňský veletrh a Růžová zahrada se konají v Lysé nad Labem od čtvrtka 16. do neděle 19. června a jsou otevřené vždy od 9 do 17 hodin.

(red) ■

Doba seniorů

Volná vstupenka

www.vll.cz Platí rovněž na výstavu Růžová zahrada

**Senior - Handicap:
aktivní život**

výstava pro lidi,
kteří
nezůstávají sedět doma

Lázeňský veletrh

výstava léčebné,
rehabilitační
a relaxační péče

16. - 19. června 2011
9 - 17 hodin

Výstaviště Lysá nad Labem

Tel.: 325 552 051, fax: 325 552 050, www.vll.cz

Autobus pro zdravé oči

Od 1. do 12. června 2011 bude šesti českými a moravskými městy projíždět autobus, který veřejnosti poslouží jako oční ordinace. Lidé si zde budou moci nechat bezplatně vyšetřit zrak.

Cílem kampaně je seznámit veřejnost s problematikou věkem podmíněné makulární degenerace, což je vážné oční onemocnění a nejčastější příčina praktické slepoty ve vyspělých zemích.

Věkem podmíněná makulární degenerace (VPMD) se bezprostředně pojí se stárnutím a ničí ostré centrální vidění. Člověk s rozvinutou formou onemocnění nemůže zaostřit na detaily, není schopen číst ani řídit. Jedinou možnou obranou proti této nemoci jsou včasná diagnostika, zdravý životní styl, optimální výživa a nekouření.

ETAPOVÁ MĚSTA BUS TOUR 2011

Praha – 1. – 2. 6. – ulice V Celnici
Plzeň – 3. – 4. 6. – Smetanovy sady, U Branky
Hradec Králové – 5. – 6. 6. – náměstí 28. října (tržiště)
Brno – 7. – 8. 6. – Zelný trh (roh s Masarykovou ulicí)
Olomouc – 9. – 10. 6. – parkoviště nákupního centra Olympia, Velký Týnec u Olomouce
Ostrava – 11. – 12. 6. – ulice 28. října (v blízkosti Smetanova náměstí)

VPMD zasahuje makulu, část sítnice. Někdy se ohlašuje pozvolna a bez větších příznaků, jindy se nemoc rozvíjí rychle a může vést až k praktické slepotě na obou očích. V rozvinutých zemích je nejčastější příčinou ztráty zraku u lidí seniorského věku. „V České republice trpí makulární degenerací půl milionu (téměř 5%) osob, což je podobný počet jako je diabetiků,“ uvádí oční lékař MUDr. Hanák z brněnské nemocnice. „Pravidelné oční prohlídky

jsou důležité, protože mnoho lidí vůbec netuší, že tímto onemocněním trpí a příznaky často zaměňují za běžné refrakční vady.“

Od 1. června, kdy osvětová autobusová kampaň startuje, budou moci lidé z Prahy, Plzně, Hradce Králové, Brna, Olomouce a Ostravy využít bezplatného vyšetření sítnice.

V každém městě se autobus zdrží dva dny, a to vždy od 9 do 17 hodin. Lékaři provedou rychlé a bezbolestné vyšetření pomocí sítnicové kamery, což je přístroj, který dokáže odhalit rané stádium věkem podmíněné makulární degenerace, ale třeba i zeleného zákalu (glaukomu).

Osvětovou kampaň podporuje společnost BAUSCH & LOMB, celosvětově uznávaný výrobce očních přípravků, ve spolupráci s Tyfloservisem, jejímž hlavním cílem je integrace nevidomých a slabozrakých lidí do společnosti.

Více na www.ocuvite.cz. O věkem podmíněné makulární degeneraci se můžete dozvědět další podrobnosti na www.makularni-degenerace.cz.

(red) ■

Rytmus ve škvoreckého patách

Někdy se ohlašuje pozvolna a bez větších příznaků, jindy se nemoc rozvíjí rychle a může vést až k praktické slepotě na obou očích. V rozvinutých zemích je nejčastější příčinou ztráty zraku u lidí seniorského věku. „V České republice trpí makulární degenerací půl milionu (téměř 5%) osob, což je podobný počet jako je diabetiků,“ uvádí oční lékař MUDr. Hanák z brněnské nemocnice. „Pravidelné oční prohlídky jsou důležité, protože mnoho lidí vůbec netuší, že tímto onemocněním trpí a příznaky často zaměňují za běžné refrakční vady.“

Bausch & Lomb Ocuvite LUTEIN forte

Doplňek stravy
K DOSTÁNÍ VE VAŠÍ LÉKÁRNĚ

NENECHTE SVÉ OČI STÁRNOUIT

Jedním z důsledků stárnutí je slábnoucí zrak a neostře vidění. Speciální výživa očí s klinicky prokázaným účinkem* chrání Váš zrak.

Ocuvite® – PRO OSTRÝ ZRAK PO CELÝ ŽIVOT

*Frieschmann M, et al. Changes in macular pigment optical density and serum concentrations of its constituent carotenoids following supplemental lutein and zeaxanthin: The LUNA Study. Experimental Eye Research 84 (2007) 718-728.

TELEVIZNÍ TIPY na červen

TVpohoda

TIP MĚSÍCE
PO 6. 6.

20⁰⁰ Jak se budí princezny

Nova ČSSR 1977
R: V. Vorlíček. H: J. Hrušínský, M. Horáková, J. Kraus, M. Dvorská, J. Sovák, J. Kraus aj.

POHÁDKA Když se Dalimilovi a Elišce narodí dceruška Růženka, je to velká sláva, protože jde o princeznu Růžového království, kde její rodiče vládou. Nejásá jen královna starší sestra Melánie, je starší a měla být královnou, ale Dalimil se zamiloval do Elišky. Plná zloby Růženku prokleje kletbou, podle níž se v den sedmnáctých narozenin píchne do prstu, usne navěky a s ní celé království. Ale nakonec všechno – jako v každé správné pohádce – dobře dopadne... ➔ pátek 10. 6.

vtip ●●● napětí ●○○ akce ○○○ láska ●●●

20⁰⁰ Král Artuš

ČT1 King Arthur, USA 2004
R: A. Fuqua. H: C. Owen, K. Knightleyová, I. Gruffudd, M. Mikkelsen, R. Winstone aj.

DOBRODRUŽNÝ Artuš je po otci Říman, po matce Brit a ve druhé polovině 5. století slouží v Británii Římskému impériu. Velí šestici statečných bojovníků, kteří po patnáctileté vynucené válečné službě zbyli z jeho oddílu. Než ale dostanou od Říma vykouzenou svobodu, musí splnit ještě jeden poslední úkol. Mají doprovodit do bezpečí za Hadrianův val rodinu bohatého římského patricijce, k jehož domu se blíží početné saské vojsko. ➔ sobota 11. 6.

vtip ○○○ napětí ●●● akce ●●● láska ●○○

20⁵⁰ Černí baroni

Nova ČSR 1992
R: Z. Sirový. H: P. Landovský, O. Vetchý, B. Poloczek, A. Švehlík, J. Schmitzer, M. Donutil aj.

KOMEDIE Veselé a mnohdy neuvěřitelné příhody vojáků s černými výlozkami, nespolehlivých živlů, kterým tehdejší společnost nemohla do rukou svěřit zbraň, a proto bojují proti imperialismu, válečným štváčkům a revanšismům s lopatou v ruce. Velitelem jednotky je svěrázný major Haluška zvaný Terazky, ovšem život vojáků mnohem více ovlivňují politrucci a další nižší velitelé. Vše s nevěřícím úsměvem sleduje vojn Kefalín. ➔ neděle 12. 6.

vtip ●●● napětí ○○○ akce ○○○ láska ●○○

21⁰⁰ Noci v Rodanthe

ČT1 Nights in Rodanthe, USA-Austrálie 2008
R: G. C. Wolfe. H: D. Laneová, R. Gere, J. Franco, S. Glenn aj.

ROMANTICKÉ DRAMA Po čtyřicítce život nekončí. Jen se v něm musí o štěstí víc bojovat. Paul je na každém kroku stíhán svým pracovním selháním a také minulostí, která zapříčinila rozkol mezi ním a jeho synem. Adrienne zase trpí v manželství, v němž necítí úctu ani ze strany záletného manžela, ani dospívající dcery. Proto odjíždí na dovolenou do letoviska Rodanthe, aby si u moře srovnala myšlenky a získala trochu klidu. Právě tam narazí na Paula... ➔ sobota 18. 6.

vtip ○○○ napětí ●●● akce ○○○ láska ●●●

20⁰⁰ Bez východiska

Cinema No Way Out, USA 1987
R: R. Donaldson. H: K. Costner, G. Hackman aj.

THRILLER Když kapitán Tom Farrell zjistí, že si jeho milenkou Susan vydržuje ministr obrany Brice, snaží se přesvědčit ji, aby ho opustila. Brice se však o existenci druhého milence dozví a v záchvatu žárlivosti dívku zabije. Snaží se pak hodit vinu na svého soka a jeho dopadením pověří právě Toma Farrella, který musí zabránit svému odhalení. Počítačový expert Sam totiž za několik hodin odhalí jeho tvář z polaroidového papíru, nalezeného u Susan. Vyhýbá se setkání se svědky, kteří by ho mohli identifikovat, čas se však krátí... ➔ pondělí 6. 6.

vtip ○○○ napětí ●●● akce ●○○ láska ●●●

22¹⁰ Mrazení u srdce

Prima Cold around the Heart, USA 1998
R: J. Riddley. H: D. Caruso, K. Lynchová, S. Dashová, Ch. Noth, J. Spencer, P. T. Vince aj.

THRILLER Milenci Ned a Jude přepadnou klenotnictví. Zmocní se sice diamantů v hodnotě přesahující 250 000 dolarů, za sebou však nechají na podlaze klenotnictví tři mrtvé. Během útěku je Ned chycen, když ho Jude zradí a vystrčí z auta... Ned přísahá pomstu, a když se mu po čase podaří uprchnout, začne po ní pátrat. Vydává se na dlouhou pouť, která však probíhá zcela jinak, než čekal. To když cestou udělá chybu a zastaví stopaře, která na něj vytáhne zbraň... ➔ neděle 19. 6.

vtip ○○○ napětí ●●● akce ●●● láska ●○○

21⁰⁰ Nepřítel státu

ČT1 Enemy of the State, USA 1998
H: T. Scott. H: W. Smith, G. Hackman, J. Voight, L. Bonetová, R. Kingová, S. Wilson aj.

THRILLER Úspěšný právník Robert Dean se setká s bývalým spolužákem Zavitzem. Krátce nato ho označí za největšího nepřítele státu Reynolds, úředník Národní bezpečnostní agentury, mocné tajné organizace. Dean nechápe, proč je z něj najednou nebezpečný štvanec, který má za sebou skvěle vycvičené agenty. Pro jeho dopadení je zmobilizována i nejmodernější technika, včetně satelitů. Je zřejmé, že pokud Dean nenajde pomoc, skončí moc špatně... ➔ sobota 25. 6.

vtip ○○○ napětí ●●● akce ●○○ láska ●○○

Do každého domova patří TV pohoda

- nejaktuálnější televizní časopis
- přehledný televizní program 47 TV stanic
- recept • sudoku • křížovka
- každé pondělí jen za 9 Kč

Předplatné s dárkem!

Tel.: 281 002 201 • e-mail: sekretariat@tv-pohoda.cz • www.tv-pohoda.cz

Literární noviny – legenda se vrací

Rozhovor s vydavatelem Literárních novin ing. Miroslavem Pavlem

■ Stal jste se nedávno majitelem Literárních novin, nesporné legendy české žurnalistiky. Mnoho čtenářů

také nepamatovali! Literární noviny byly zejména na konci šedesátých let tribunou diskusí na všechna hlavní společenská témata, a to z různých úhlů pohledu. To bylo v té době něco naprosto nevídaného. A nejen tehdy... Co bylo podle Vás důvodem, že LN se na slavnou minulost po roce 1989, který otevřel brány ke svobodné diskusi, nepodařilo navázat?

Nechci spekulovat o záměrech a schopnostech těch, kteří se o oživení Literárních novin pokoušeli přede mnou. Dlouhodobě zastávám názor, že úspěch média na trhu je z valné většiny ovlivněn jeho obsahem. To znamená tím, zda čtenáři tento obsah chtějí číst.

■ LN v šedesátých letech byly místem, kde se názory tvořily a třibily. Myslíte si, že to je možné i dnes?

Určitě. Je to v rukou vydavatele a redakce.

■ Literárky v šedesátých letech nepochybně ovlivnily vývoj, ukázala se už tehdy síla a možnosti médií. Natolik, že v roce 67 odpůrci změn pozastavili

vydávání LN.

Vliv médií samozřejmě trvá. Už to ale

z velké čás-

ti nejsou zásady a názory, kterými ovlivňují veřejnost. Čím je to podle vás způsobeno? Stala se země placatější a jiné, než obecně uznávané názory už tolik nezajímají?

To je velmi složitá otázka, která vlastně obsahuje odpověď na celý polistopadový vývoj. Česká společnost většinou přešla od souhlasu s jedním politickým systémem k adoraci jiného. Navíc bezhlavá privatizace léty nashromážděného majetku – i toho našich dávných předků – přinesla v první fázi zdání rostoucí životní úrovně pro skoro všechny. Zpochybňování čehokoliv bylo v této fázi vývoje téměř protistátní činností. Zdá se mi, že tato etapa je pomalu u konce. A musíme si klást otázky a hledat na ně odpovědi. Rád bych, aby v tom Literární noviny opět sehrály aktivní roli a navázaly tak na tradici, kterou zmiňujete.

Doby seniorů si je pamatuje z roku 1968, kdy je vedl A. J. Liehm. Abychom si je

TIPY LETEM

2. červnové nabídky vlastivědných vycházek Pražské informační služby jsme pro vás vybrali:

3. pá. Jan Neruda. Vyprávění o osudu významného malostranského básníka, spisovatele a novináře. Začátek v 15:30 v Nerudově ulici před domem U Dvou slunců (čp. 47). Cena 100/70 Kč.

4. so. Pražský hrad v době císaře Rudolfa II. Jak vlastně vypadal Pražský hrad po roce 1583, kdy si Prahu zvolil za svoji rezidenci císař Rudolf II. Procházka Pražským hradem včetně Zlaté uličky. Začátek v 16:00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském náměstí. Cena 100/70 Kč + jednotné snížené vstupné.

5. ne. Národní divadlo. Celková prohlídka vybraných prostor. Začátek každou půlhodinu od 8:30 do 11:00 před vchodem do historické budovy. Objednané skupiny nad 15 osob mají přednost. Cena 140/100 Kč (obdobná akce také 11., 19. a 25. června)

6. po. Dům pánů z Kunštátu a Poděbrad. Prvořadá památka románského období ukrytá v nedávno obnoveném klasicistním domě. Začátek v 16:00 před vchodem do objektu v Řetězové ulici čp. 222, Staré Město. Jde o využití dočasné přistupnosti objektu ještě před jeho pronájmem. Jednotná cena 100 Kč + jednotné snížené vstupné do objektu 30 Kč.

12. ne. Po Zámeckých schodech na Malou stranu. Vycházka nás seznámí s významnými domy, paláci i osobnostmi. Začátek ve 14:00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském náměstí. Cena 100/70 Kč.

14. út. Praha na dlani. Vycházka po Žižkově spojená s výstupem na Televizní věž Praha-Žižkov. Začátek v 16:00 na stanici tram. č. 11 „Jiřího z Poděbrad“ (ve směru do centra). Cena 100/70 Kč + jednotné snížené vstupné 80 Kč.

18. so. Letohrádek Hvězda. Celková prohlídka významné renesanční stavby ze 16. století, postavené podle návrhu Ferdinanda Tyrolského, spojena s procházkou v oboře. Začátek ve 14:00 před branou do Obory Hvězda z Libocké ulice, Praha 6 (tram. č. 1, 2, 18 „Petřiny“). Cena 100/70 Kč + vstupné do objektu 60/30 Kč.

19. ne. Na Okoř je cesta jako žádná ze sta. Vhodné pro děti od šesti let (v doprovodu dospělé osoby). Putování na zříceninu hradu Okoř a povídání o slavných časech hradu. Na závěr čeká děti malý vědomostní kvíz se sladkou odměnou. Začátek na autobusové zastávce „Lichoceves, Noutonice“ cca v 10:00 po příjezdu autobusu č. 350 (jede v 9:15 ze stanice metra A „Dejvická“). Pěší trasa cca 2 km. Cena 100/70 Kč.

23. čt. Ungelt – bývalý kupecký dvůr. Jeho minulost i současnost. S prohlídkou román-

ských prostor dnes využívaných pro restauraci. Začátek v 16:00 na rohu Týnské ulice a Staroměstského náměstí. Cena 100/70 Kč.

25. so. Historie bývalého kostela sv. Karla Boromejského. S návštěvou Národního památníku hrdinů Heydrichiády. Začátek ve 14:00 před kostelem sv. Cyrila a Metoděje (Resslova 9a, Praha 2, stanice metra B „Karlovlo náměstí“). Cena 100/70 Kč + vstupné do památníku 75/50 Kč.

26. ne. Libeňská zastavení od heydrichovy zatáčky ke kostelu sv. Vojtěcha (u Pomníku Operace Antropoid, bývalé Vychovatelny a usedlosti Rokoska, u hrobu autora slavné „Mstivé kantilény“, na málo známé vyhlídce na Prahu pod Bílou skálou, v kostele, který měl být provizoriem a zůstal ojedinělou secesní památkou). Začátek v 15:00 na stanici autobusu č. 102, 186 „Vychovatelna“ (jedou od metra C „Nádraží Holešovice“). Cena 100/70 Kč.

30. čt. Poutní místo Loreta. Prohlídka areálu (ambity, kostel Narození Páně, Svatá chýše, klenotnice). Omezený počet účastníků na 35 osob, proto se doporučuje využít předprodeje vycházek v sídle PIS. Začátek v 15:00 před vchodem do objektu na Loretánském náměstí. Cena 100/70 Kč + jednotné snížené vstupné do Lorety 30 Kč.

■ Žijeme v době, kdy jsou předpoklady pro otevřenou diskusi. Tato diskuse se ovšem nekoná. Nejen proto, že každý nemá na vydávání novin. Potíž je i v tom, že společnost je rozdělena a je tu neochota být jen poupravit svůj vlastní, a tím jediný, správný názor. A renesanci zažívá ono známé – Kdo není s námi, je proti nám... Co se s tím dá dělat?

Diskuse se dnes nekoná jen na stránkách novin. Stačí se projít po internetu, i když

i tady potřebujete peníze. Ale ne tak velké jako pro noviny. A ona stádnost? Ta byla vždycky a není typická jen pro českou politiku. Tříbení názorů vyžaduje určité vzdělání a také diskusní tradici. V České republice je zhruba jeden milión lidí, kteří mají vysokoškolské vzdělání. Samozřejmě různého zaměření a typu. Jsem ale přesvědčen, že je mezi nimi dvacet, třicet, možná padesát tisíc lidí, kteří jsou otevřeni typu novin, které se snažíme dělat.

■ V Německu vychází od roku 1946 obdobný titul, jmenuje se Die Zeit. I tento vzor nezávislé liberální žurnalistiky, jehož vydavatelem je dnes bývalý kancléř Schmidt, zažil svoje krize: spoluzakladatelka, hraběnka Marion Dönhoffová, deset let po založení, kvůli politickým jednostranným tendencím, vedení listu na čas dokonce opustila. Není jednostrannost hrozbou i u nás a jak jí hodláte čelit?

Kromě toho, že jsem do projektu oživení Literárních novin vložil značné finanční prostředky, vkládám tam také vše, co jsem se jako novinář a vydavatel za svůj celý život naučil. Budu garantem názorové plurality, pokud mi budou stačit síly. Jsem totiž už také senior, na podzim

Byly to právě Literární noviny, které v roce 1968 zveřejnily i známou výzvu Dva tisíce slov...

oslavím sedmdesátiny. Ale snad ještě chvíli vydržím.

Děkuji za rozhovor a držím palce. I Doba seniorů usiluje o skutečně otevřenou názorovou diskusi a uvítá proto každý titul, který má stejný cíl. Dopředu je totiž jasné, že skutečně otevřené noviny budou hájit i oprávněné zájmy seniorů podobně jak se o to snažíme i my.

Ptal se **František VONDERKA**

LN VE ZKRATCE

První číslo Literárních novin vyšlo v roce 1927. V šedesátých letech měly velký vliv na postupnou liberalizaci československé společnosti. Ač název ukazuje na literární časopis, podstata tradice Literárních novin spočívá spíše v účasti spisovatelů a intelektuálů na společenské diskusi a v pojetí literatury jako živého společenského organismu, který úzce souvisí s ostatními uměními, vědou a politikou. Vydávání Literárních novin bylo během šedesátých let celkem třikrát přerušeno: administrativním zásahem v roce 1967, rozhodnutím redakce v souvislosti s invazí ze srpna 1968 a definitivně pak v květnu 1969. Na tradici Literárních novin pak navázaly exilové Listy, časopis československé socialistické opozice vedený Jiřím Pelikánem. Na domácí půdě byly Literární noviny obnoveny po takzvané sametové revoluci v listopadu 1989. První dva ročníky vycházely jako příloha Lidových novin. Od roku 1992 vycházejí samostatně. Několikrát měnily majitele. Od roku 2009 vydavatelská práva vlastní společnost Litmedia.

PŘEDPLATNÍ LÍSTEK | Ceny předplatného (studenti a senioři nad 65 let mají 30% slevu!)

Tištěné noviny

na jeden rok	1508 Kč (1056 Kč)
na půl roku	754 Kč (528 Kč)
na čtvrt roku	377 Kč (264 Kč)

Elektronická verze na www.literarky.cz:

na jeden rok	999 Kč (699 Kč)
na půl roku	450 Kč (315 Kč)
na čtvrt roku	225 Kč (157 Kč)

Pokud se stanete předplatiteli tištěných Literárních novin, pak přístup k jejich plné elektronické verzi máte zdarma!

OBJEDNÁVKY PŘEDPLATNÉHO

Objednávám Literární noviny (tištěné) ☐ Objednávám Literární noviny v elektronické podobě ☐

na 1 rok ☐ půl roku ☐ čtvrt roku* ☐ počet kusů..... Jméno a příjmení
Ulice a číslo Město a PSČ
Podpis

Vyplňte objednávací kupon a pošlete na adresu: Literární noviny, Korunní 810/104, Budova D, 101 00 Praha 10 nebo požadované údaje zašlete na e-mail predplatne@literarky.cz. Objednávkový kupon v elektronické podobě najdete také na adrese: www.literarky.cz/predplatne

Telefon do redakce: 272 107 122 | Telefon předplatného a inzerce: 272 107 121 | E-mail: redakce@literarky.cz | web: www.literarky.cz

Pohanská magie noci svatojánské

Když stojí slunce nad obratníkem Raka, nastává letní slunovrat (21. 6.) – pro nás den s největší mírou slunečního svítu a nejkratší nocí v roce. Slovo „slunovrat“ je odvozeno od představy, že slunce,

■ Svatojánská noc je hlavně spojená s ohněm!

když doputuje na vrchol své pouti oblohou, se obrátí a začne se vracet. Naši předkové vnímali slunovrat jako vyvrcholení zápasu světla a tepla nad temnotou a zimou, věřili, že v tom čase se uvolňují magické síly země, neboť obracející se slunce nad nimi ztrácí svou moc. Slunce, jež svou poutí po obloze určovalo lidem rytmus roku a členilo den, náleželo do centra zájmu a pozornosti, úcty i obav, a čas letního slunovratu byl vyhrazen pro jeho oslavování, vzdávání díky i přinášení obětí za budoucí úrodu. A protože na zemi slunce zastupoval oheň, rozdělovaly se o slunovratu k počtům slunečního božstva posvátné ohně... Slunovrat slavili Slované i Keltové. Podle keltských tradic se den letního slunovratu nazývá Alban Heruin neboli sabat Litha... Podobně jako v noci na „čarodějnice“ se na nejvyšších kopcích o půlnoci páliły posvátné ohně – tentokrát na počest vrcholícího Slunce. Lidé kolem nich tančili a bylinami z ohně zapálenými žehnali dobytku. Uhlíky ze slunovratových ohňů byly rozhazovány po polích pro zajištění dobré úrody.

Kult a křesťanství

V době raného křesťanství byl na římských nástěnných malbách Ježíš Kristus

zobrazovaný jako antický sluneční bůh Helios. Uctívání slunce bylo však v rozporu s křesťanskou vírou a z křesťanského hlediska byly slavnosti slunovratu pohanským zvykem, proto je, podobně jako v jiných případech, církev potřebovala překrýt svátkem křesťanským. Čas slunovratu, kdy se vedle slunce uctíval i vodní živel, byl optimální pro oslavu sv. Jana Křtitele...

Svatojánská noc

Svatojánská noc (z 23. na 24. června) převzala tajemné poselství noci letního slunovratu, s níž bylo v dobách pohanských spojeno pálení obětních ohňů... Svatojánské se rozdělovaly na kopcích nad obcemi. Uprostřed hranice dřeva se vztyčil kůl s figurou ze slámy a zavěsily se na něj zelené věnečky jako symbolické oběti ohni. Když se hranice zhroutila a kůl spadl, každý se snažil věneček nebo jeho část ukořistit, protože to byl kouzelný prostředek k ochraně dobytka. I ke svatojánským ohňům patřila košťata, která mládež od ohně zapalovala a rovněž zapálená kola, spouštěná po svahu měla připomenout sluneční kotouč...

Milostné čarování

Svatojánská noc byla velkou příležitostí k milostnému čarování a to zejména pro dívky. Věneček, který si děvče uvalo o svatojánském večeru z devatera květů a vložilo pod polštář, měl přivodit sen o budoucím ženichovi. Z devatera květů měly být i věnečky, které dívky před východem slunce házely do vody anebo v sadě. Věneček, který odplul daleko, věstil odchod z vesnice, a ten, co se uchytil na větvi stromu, znamenal opak.

Čarodějné květy

Byliny měly v životě člověka vždy velkou důležitost. Lidé je sbírali a pěstovali z důvodů užitkových i pro potěchu. Znali jejich léčivé účinky a mnohým přísuzovali i kouzelnou moc. Právě o svatojánské noci měla být magická síla bylin nejsilnější... V lidovém léčitelství, jemuž kralovaly babky kořenářky, se pojila znalost léčivých účinků bylin s magickými gesty a zařikáním. Do zařikacích formulí posléze vplynula vlivem křesťanství jména

svatých a úkon provázela modlitba. Zároveň zařikáním se vydával příkaz k účinku, modlitbou se o něj prosilo... O svatojánské noci se měly trhat byliny mlčky a rukou v šátku, některé kolem půlnoci, jiné při východu slunce. Pro mnohé léčebné a magické úkony se používalo devatero květů, které bylo třeba utrhnout na devíti mezích. Devítce jako číslu stojícímu na konci číselné řady, byla totiž přísuzovaná magická moc. Složení devatera květů bylo různé, ale květ černého bezu, dobromysl, jitrocel a mateřídouška v něm chyběly málokdy. Odvarem ze směsi bylin, jejíž základ tvořil heřmánek, chrpa, kopretina, vlčí mák, máta, mateřídouška a šalvěj, se léčila řada nemocí lidí i dobytka... Ma-

■ Místo pohanské oslavy zaujmul svátek státního svátce Jana Křtitele... I jeho svatozář ovšem nápadně připomíná paprsky slunce...

gickou moc rostlin umocňovalo i jejich zvláštní pojmenování. Svaté dřevo – lípa – mělo chránit dům, proto se na svátek sv. Jana domácnost zdobila lipovými ratolestmi. Vedle léčivého účinku se magická moc připisovala božmu dřevci – brotanu, bylině sv. Jana Křtitele – pelyňku černobylu, holi sv. Jana – divizně, zvonečku sv. Jana – třezalce obecné. Kopretina měla dokonce dvě pojmenování – koření svatojánské a svatojánská kola...

(red) ■

(V článku s dovolením autorů čerpáme z knihy *Český rok od jara do zimy, kterou vydalo nakladatelství Fortuna Libri*)

Burza receptů Doby seniorů

S červnem přichází do zahrad vůně teplého léta. Červen pojí se zahradou barva ve jménu tohoto měsíce – červená barva růží a pivoněk, barva červených plodů prvních jahod a třešní. Ano, začínáme sklízet první plody a to nejen v sadech a na zahradních záhonech. Je tu doba, která přímo vznáší otázku, jak darů přírody využít. Rozhodli jsme se proto v Době seniorů přinášet různé užitečné recepty na zpracování sezónního ovoce či bylin, které by mohly inspirovat. Zejména to budou různé likéry a další nápoje, kterými si lze zpříjemnit život. Nechceme se však omezit jen na ně. A uvítáme, když redakční počín svými příspěvky obohatí i naši čtenáři. Ať už to budou jejich vlastní recepty, návody na unikátní pochoutky získané od známých či třeba poděděné po babičce. Velmi rádi je zveřejníme a uvedeme samozřejmě jména těch, kdo nám je poslali.

Jahodový likér

Suroviny: 1 litr rozmačkaných jahod, 450 g pískového cukru, 450 ml dobré vodky

Postup: Do větší sklenice vkládáme vrstvy jahod a cukru. Zalijeme alkoholem, uzavřeme a uložíme na tmavé místo při pokojové teplotě na 1 měsíc. (Po dvou týdnech převrátíme a potom každé dva dny). Přece-

díme (jahody můžeme použít do koktejlů, bowle, dezertů nebo na zmrzlinu) a necháme ustát než sedne kal. Opatrně přefiltrujeme (husté plátno, kávový filtr) a naplníme do lahví.

Domácí griotka

Suroviny a postup: 1 kg višně (odpeckované a umyté) dáme do 3 l sklenice a prosypeme 1/2 kg cukru krupice a zalijeme 1/2 l vodky. Přikryjeme celofánem, dobře zavážeme a necháme alespoň 1 měsíc v chladnu odležet (dokud se cukr nerozpustí). Mezitím občas prostřeseme. Scedíme do lahví a višně použijeme např. do pohárů. Dají se uchovat v mrazničce (ale kvůli alkoholu nezmrznou) a na vánoce jsou dobré např. do nepečených kuliček.

Tinktura z borovice

Suroviny a postup: Vrchovatou lžící mladých výhonků borovice zalijeme deci francovky a dvaceti mililitry dobré slivovice. Přidáme deset rozdrcených tablet acylpyrinu a necháme v uzavřené láhvi

v teple vylouhovat tři týdny. Používáme k mazání a k obkladům bolestivých kloubů a svalů.

Pampeliškový likér

Suroviny: 60 pampeliškových květů, 0,7 litru 40–45% alkoholu

Postup: Pampeliškové květy omyjeme a necháme oschnout. Vložíme do láhve, zalejeme alkoholem, láhev dobře uzavřeme a necháme 3–4 týdny stát. Po této době přefiltrujeme a necháme další 2–3 měsíce stát. Po tomto čase se uvolní správné aroma. Užíváme jako každý jiný podobný lék.

Víno ze zelených ořechů

Suroviny: 40 zelených ořechů, 4,75 l červeného vína, 90 dkg cukru, 1 nastrovaný muškátový oříšek, 1 hřebíček, 1 lusk vanilky, 1 l brandy

Postup: Do soudku s víkem dáme ořechy, rozkrájené na čtvrtiny, nalijeme víno, přidáme cukr, muškátový oříšek a vanilku. Dobře uzavřeme a uložíme na tmavé místo při pokojové teplotě. Necháme 50 dní a každé 2 týdny protřepeme. Otevřeme, přecedíme, smícháme s brandy, nalijeme do láhví, zakorkujeme a necháme dalších 6 měsíců na tmavém chladném místě.

Jdeme bojovat s krtinci

Malý krtček, oblíbený tvor ze známého televizního seriálu, byl vždycky noční můrou zahradníků. Když si začne hledat své cestičky pod vaší zahrádkou anebo udělá několik krtinců přímo na ní, zbudou často jen oči pro pláč. Abychom se ho zbavili, stojí to mnohdy poměrně velké úsilí. Na krtka lze jít různými metodami.

Ty drastické, v podobě pastí a smrticích jedovatých návnad, granulí a gelů, zásadně odmítáme. **Krtek sám o sobě není škodlivý, spíše naopak.** Živí se živočichy, kteří okusují kořinky rostlin a udržuje rovnováhu v počtu hmyzu. **Krtek škodí jedině svými chodbami a krtinci.** Krtince hyzdí pracně udržované trávníky a chodbičky navíc mohou poškodit kořenový systém rostlin. Krtčí cestičky totiž

mohou rostliny odříznout od živin ničícím kořenového vlášení. Jak se ho tedy zbavit?

Rozdělíme si je na metody přírodní a moderní. Z přírodních je to například pořízení si kočky. Ta dokáže v tomto ohledu odvést velmi dobrou práci. Osvědčeným zahradnickým figlem je nastrkat do krtčích chodeb zelené listy ořešáku královského - *Ruglans regia*. Mohou být i suché, ale pak jich potřebujeme více. Do chodbiček lze podle znalců vložit i kousek citronu, který by měl krtky odhánět. Velmi efektivními a ekologickými prostředky proti krtkům jsou dýmavnice Smoke Out. Obsahují ricínový olej, který je pro ně velmi nechutný a společně s kouřem vytváří bariéru mezi krtkem a jeho

zdrojem potravy, proto se krtci přesunou do jiné oblasti. Obdobně působí i prostředek kretox, který rovněž obsahuje látky, které krtka odpuzují z míst, kde rád přebývá. Nejen **krtek obecný** také nenávidí jakékoli vibrace a v neposlední řadě hluk, což navádí k použití moderní techniky jakou je vysavač, ale s opačným foukáním. Z dalších moderních metod jmenujme např. solární odpuzovače fungující na principu vysílání nízkofrekvenčních oscilací.

(zl) ■

Květinový horoskop

Blíženci (21. 5. - 20. 6.)

Tito neposedové stále něco dělají. Telefonují, píšou nebo mluví. Lehce se sblíží s lidmi a dělají jen to, co je zajímá. Blíženci jsou opravdoví profesionálové tam, kde je zapotřebí styku s lidmi. Blíženci jsou vynalézaví zahradníci, kteří potřebují ke spokojenosti hlavně volnost. Bohužel ale u ničeho dlouho nevydrží, proto by měli vybírat rostliny, které vyžadují méně péče. V zahradní tvorbě upřednostňují přírodně pojaté zahrady. Blíženci milují

odolné květiny. Určitě by se jim líbily čekanka u cesty, tráva kvetoucí na louce, doutníky u rybníka. Doma jim udělá radost sukulent, zelenec nebo tchynin jazyk.

(Z nové knihy V. Ebra a M. Pavlíka „Zahrádkářův almanach na celý rok“)

Co říkají pranostiky

Pláče-li červen a neoschne žitko, v zajících, koroptvích budem mít řídko. V červnu se ukáže, co dá Pán Bůh na daře. V červnu blýská-li se, hřímá, sedlák spokojeně dřímá.

1. června

O svatém Fortunátu kapka deště má cenu dukátu.

Na Boží Tělo den jasný - celý rok šťastný. O Božím Těle - do vody směle.

8. června

Medardova kápe - čtyřicet dní kape.

Pláče-li Medard i ječmen zapláče.

15. června

Děšť o svatém Vítu škodí ječmenu i žitu.

24. června

Od svatého Jana Křtitele běží slunce již k zimě a léto k horku

Na svatého Jána noc nebývá žádna.

Na Jána bez deště - bude pěkně ještě.

26. června

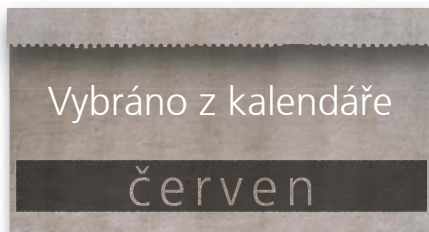
Svatí Jan a Pavel mlátí bez cepů (krupobití).

29. června

Na Petra a Pavla den jasný a čistý, rok úrodný bude jistý.

Jaký je Petr a Pavel, takový bude i Havel.

(red)

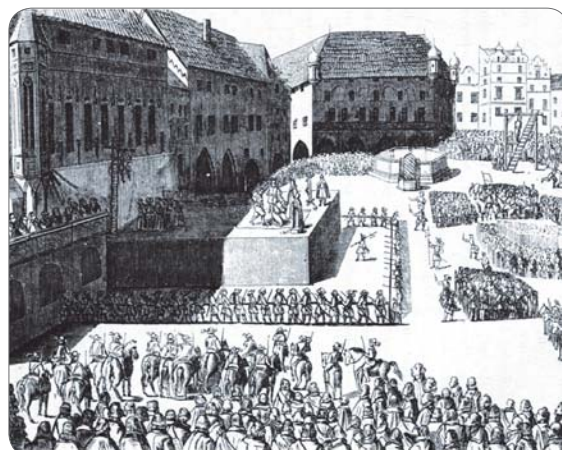

1. června 1850 – V Praze byl zahájen provoz na Negrelliho viaduktu, spojuje dnešní Masarykovo nádraží přes ostrov Štvanici s Bubny. Je historicky prvním pražským železničním mostem přes Vltavu. Stavební náklady činily jeden a půl milionu zlatých.

11. června 1881 – Bylo poprvé otevřeno Národní divadlo premiérou Smetanovy opery *Libuše*. Stalo se tak na počest návštěvy korunního prince Rudolfa. Novorenesanční budova divadla od Josefa Zítka je jednou z nejvýznamnějších staveb v zemi jak z hlediska obecně národně-kulturního, tak i z hlediska čistě architektonického.

16. června 1471 – Vladislav Jagellonský byl prohlášen českým králem. Stalo se tak díky nabídce, kterou Jagelloncům učinil na sklonku svého života Jiří z Poděbrad. Vladislav bývá tradičně hodnocen jako jeden z nejslabších českých panovníků, neboť jeho vláda vedla k velkému úpadku královské moci.

21. června 1621 – Poprava 27 účastníků českého stavovského povstání na Staroměstském náměstí v Praze. Exekuce byla šokujícím a hrozivým představením, které mělo dokázat tehdejší Evropě, že Habsburkové se nenechají zastrašit stavovským povstáním a žádná protestantská vzpoura nemůže ohrozit jejich autoritu. Exekuce byla pouze jedním z důsledků stavovského povstání, které dopadlo neúspěšně. Dalšími důsledky byla dědičná držba české královské koruny v rukou Habsburků, což znamenalo dalších téměř 300 let jejich nadvlády. Dalším zásadním důsledkem byla následná rekatolizace, a protože většina Čechů byla

protestantského vyznání, znamenalo to velkou emigrantskou vlnu (což byla většina české inteligence) a obrácení těch, kteří zůstali. Německý jazyk byl plně zrovnoprávněn s českým, takže došlo i ke germanizaci. Šlechta se i v důsledku konfiskací sloučila s novou cizí šlechtou a stala se nakonec tzv. mrtvým údem národa. Natolik se totiž smísila s cizími feudály nejrozličnějších národností, až se úplně odnárodnila.

22. června 1941 – nacistické Německo přepadlo bez vyhlášení války SSSR.

25. června 1876 – Bojovníci indiánských kmenů Lakotů, severních Šajenů a Arapahů porazili americkou armádu v bitvě u Little Bighornu.

- **1951** – Vedoucími orgány ČSR byla schválena opatření o převedení 77 tisíc úředníků do výroby.

27. června 1866 – pruská a rakouská vojska se utkala v bitvě u Náchoda. Byla největší bitvou prusko-rakouské války. Vítězství otevřelo Prusům cestu do Čech a náhodská Branka se opět ukázala jako jeden z klíčových přístupů do země.

Inspirující oslavenec z Berlína

Před čtyřiceti lety - v roce 1971 - byla v Berlíně – Charlottenburgu založena pod heslem „Starší lidé pomáhají jiným starším lidem“ nezávislá společnost Sozialwerk Berlin E.V. V čele této organizace je od jejího založení paní Käte Tresenreuter, která za svoji obětavou činnost byla vyznamenána prezidentem SRN. Majetkem organizace je dnes také velká budova, která nese název „Zámeček“ a je denně v provozu. Jen za posledních 25 let, kdy je k dispozici toto zařízení, k jehož náplni práce patří vzdělávací činnost, poradenství, různé kurzy, kroužky, besedy, divadelní a společenská představení, přednášky atd., navštívilo přes jeden milion starších lidí. Velká část práce spočívá v zajišťování programu pro domovy

■ Ředitelka Käte Tresenreuter s českou delegací

a pensiony seniorů. Středisko má dva pěvecké sbory a desítky předčitatelů a společníků, kteří navštěvují v rámci své činnosti i seniory, kteří se ze zdravotních a jiných důvodů nemohou života v „Zámečku“ zúčastnit.

Chod centra je řízen a veden seniory na bázi čestné tj. bezplatné činnosti. Ostatně i rozvoj „Zámečku“, plánování činnosti a spolufinancování je v rukou starší generace. Při prohlídce zaujme i vybavení - často jde o nábytek historické ceny, který středisko získalo od svých členů. Samozřejmostí jsou i vlastní jídelna a kavárna.

Jde o zařízení, které by určitě i u nás mohlo ve velkých městech být vzorem pro samostatný život seniorů. Starší generace nepotřebuje jen rodinné zázemí, dobře fungující sociální zabezpečení a zdravotní péči, ale i vlastní společenský život s programem odpovídajícím zájmům této generace.

Jan SOLICH ■

Přínosných 15 let

Počátek našeho klubu v Ivančicích sahá do roku 1996, kdy působil ještě pod hlavičkou Klub důchodců. Od 30. května 2006 působí jako Senior klub Ivančice o. s. Našich 82 členů se schází jednou měsíčně. Klubové besedy navštěvují lékaři, příslušníci policie a také členové hasičského záchranného sboru, probírají se témata, jak zdravě žít, stravovat se, se zajímavými recepty členy seznámuje dietní sestra, která dochází z naší nemocnice. Velice poučná byla také beseda s pracovníci soc. odboru MěÚ, ale velmi zaujala i přednáška, jak si vyzdobit o svátcích

svůj příbytek, kterou připravila pracovnice prodejny Květinka. Velice poučná jsou setkání v klubu s historikem města. Náš klub navštěvuje také starosta Ivančic, který nás informuje o veškerém dění v našem městě a odpovídá na naše dotazy a problémy. Každým rokem pořádáme pět poznávacích zájezdů. Návrhy na zájezdy podávají členové klubu. O jejich uskutečnění se stará kulturní referent J. Procházka. Cestování nám umožňuje příspěvek od MěÚ Ivančice, proto úhrada každého člena je cenově přijatelná. Veškeré dění našeho klubu od jeho počát-

ku až do dnešních dnů máme zaneseno ve čtyřech kronikách. Jsou v nich zaznamenány všechny akce, které náš kolektiv sbližují a přispívají k utváření příjemného a přátelského prostředí.

Eva BRZOŇOVÁ, kronikářka ■

DOBA
seniorů

OBJEDNÁVKOVÝ KUPÓN

Roční předplatné 132 Kč / Cena za kus jen 11 Kč

Objednávací ☐

Předplatné formou dárku ☐

složenku odeslat na adresu odesílatele objednávky

DOBU SENIORŮ objednávat od čísla (včetně) ☐

ZPŮSOB PLATBY

☐ složenkou

☐ SIPO: spojení č.

☐ fakturou: IČO/DIČ

☐ bank. převodem č.ú.

podpis:

Objednávkový kupon vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu A.L.L. production s.r.o., Box 21, 112 21 Praha 1. Pokud budete posílat v obálce, připište pod adresu příjemce heslo „Předplatné Doby seniorů“. Obratem dostanete složenku, kterou předplatné uhradíte. Můžete využít i bankovního převodu - peníze v takovém případě odešlete na konto, které je uvedeno na složence a jako Váš variabilní symbol (VS) uveďte ten, který rovněž najdete na složence. Pokud objednáte předplatné úplně poprvé a neznáte číslo konta ani VS a chcete platit bezhotovostním převodem, zavolejte do zákaznického centra A.L.L. production s.r.o. (tel: 840 306 090), kde Vám potřebné údaje rádi sdělí. Dotázat se můžete i prostřednictvím e-mailu: dobasenioru@predplatne.cz. Nezapomeňte, že předplatným můžete udělat radost i svým blízkým a přátelům.

jméno:

příjmení:

ulice:

číslo popisné:

město:

PSČ:

telefon:

e-mail:

TOTO MÍSTO je určeno pro dopisy našich čtenářů. Věcné diskuzi nejsou stanoveny žádné obsahové mantinely. Psát nám můžete skutečně o všem. O tom, co vás pálí či štve, co vás naopak potěšilo, či co by měli vědět a co by mohlo být prospěšné i pro jiné čtenáře. Redakce DS si pouze vyhrazuje právo příspěvků z prostorových důvodů krátit. Nezařadíme pouze dopisy s urážlivým, rasistickým a vulgárním obsahem, všechny ostatní jsou vítány. Pište nám na adresu: Doba seniorů, Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3.

Ohrožují hlavní pilíř

I když nám s manželkou je již 85 a letos, dožijeme-li se, budeme 60 roků spolu a máme již nejen 5 vnoučat, ale i 5 pravnoučat, není nám lhostejné, jaké naši - demokraticky zvolení - zástupci vymýšlejí zákony.

Proč chtějí ochudit hlavní „pilíř“ důchodového konta o řadu miliard a tyto předat nějakému soukromému penzijnímu fondu? Kde je záruka, že tyto fondy budou hospodařit dobře a třeba nezkrachují? Z původních 44 penzijních „fondů“ zůstala do dnešních dnů pouhá čtvrtina, z těch deseti zbývajících jsou dva u ČSOB, jeden u České spořitelny a jeden u České pojišťovny. Pro koho ty fondy vlastně budou?

Zaměstnanci, kteří pobírají 10 - 20 tisíc měsíčně a mají rodinu, sotva si budou moci ještě spořit na důchod a těch několik tisíc milionářů a stovek miliardářů má finance už zajištěny někde úplně jinde.

František CIHA, Brno ■

Z cizího se bere lehce

Vlastně každý den se dovídáme ze zpráv, jak tam či onde byly předraženy z veřejné kapsy financované zakázky. Jen v Praze jsou to nechvalně proslulý tunel Blanka, Opencard, nemyslná propagace města a další projekty. A nejde jen o rovinu magistrátu, ale i radnic městských částí. Třeba na Žižkově předražená bombastická regenerace jednoho jediného paneláku spolyka-

nilo, ti co rozhodovali už často nesedí na svých místech. Podpisy na případných rozhodnutích „byly učiněny v dobré víře a pro blaho občanů.“ Jisté je jen jedno: nic není zadarmo a vše opět zaplatí daňoví poplatníci. A pokud se nestane zázrak, doprovázet to nebude konečně tvrdá kontrola a ono padni, komu padni, ale u nás v ČR stále jen patetická slova o tom, jak je třeba v době krize utahovat opasky...

Karel NEPRAŠ, Praha ■

České babičky

Vážená redakce a milé dámy, paní Váňová z Hrádku nad Nisou a Gerzanicová z Plzně, včetně dalších neznámých, zajímajících se o dnešní babičky, včetně soutěže „Eurobabička“! Přijměte všichni mnoho krásných pozdravů z rozkvetlého Českého Středoohoří a města Louny „Perle na řece Ohři“. Víte od koho? Od Eurobabičky 2009, Vilmy Svobodové!

Věřte mi, jsem jedna z vás, úplně obyčejná ženská, která vychovala 3 děti a má 2 roztomilé vnučky, které miluje nade vše. Snažím se jim být dobrým příkladem ve všech směrech a jeden je i soutěživost.

Nemyslete si, že můj život byl procházka růžovou zahradou, bylo i zle, ale optimismus, víra a vynikající přátelé mi z toho pomohli. Přehodnotila jsem priority života a vím, že je velice důležité pro každého jedince mít svůj cíl a nezapomínat na svět, radovat se z maličkostí, radost přijímat a hlavně ji rozdávat dalším a křesat jiskřičky v dalších lidech. Soutěž není o kráse těla, ale ducha, vyrovnanosti v každé i velice problematické situaci a zábavnou formou to vše předávat dál a získávat přátelství a jiný pohled na život. Při tom všem objevovat v sobě někdy i věci v životě neobjevené a umět je využít právě pro své již dospělé děti, vnoučata a někdy i pravnoučata. Je dobře, když i starší senioři odloží předsudky z nových věcí a naučí se základům s PC, velká komunikační možnost s mladou a střední generací. Každý by měl prožít zbytek života plnohodnotně, jak jim zdraví dovolí. Víím, o čem mluvím, pracuji pro seniory a s nimi nejen v našem městě,

ale i za hranicemi. Sama se učím stále novým věcem. Předávám je vnučkám, ale hlavně našim seniorům v klubu, který jsem založila před 8 lety. Máte šanci se jich zeptat, jak se jim v klubu líbí. Se mnou tam chodí i vnučky a dle potřeby si tam vezmou vnoučata i další členky. Ještě jsem neviděla, že by to bylo na škodu.

Mnoho žen po odchodu do důchodu se uzavře do sebe a z bytu si udělá ulitu. Pomalu tiše stárnou a od života již nic nečekají. To je velká chyba, protože po každé bouři vyjde sluníčko! Rodiny našich dětí mají svůj život a my jim dle chuti a možností jen pomůžeme a s vnoučaty si užíváme a vhodnou nenásilnou formou sdělíme a předáme, co chceme. Také si musíme umět ze sebe udělat legraci a vnoučata se to vše od nás naučí. Opravdu víím, o čem mluvím: měla jsem maminku - babičku mých dětí. Byla tehdy ve věku 66 let a zemřela v 84 letech. Do dneška na ni vzpomínám s láskou a já zjišťuji neustále věci, které jsem jako dítě od maminky viděla, že to pokračuje i v nich. Každá doba má své a my jsme k tomu předurčeni, to dobré vkládat do dětí a vnoučat.

O tom je právě ta soutěž, abychom uměly s vtipem, šarmem a elegancí ukázat dalším cestu k plnohodnotnému stáří i přes všechny problémy a překážky, které nám život nastavil a vrásky vryl do tváře. My, navzdory tomu všemu i přes zdravotní handicap, si najdeme místo na slunci a umíme se smát i rozesmát další.

Každá naše soutěž má ceny spíše symbolické, poslední 5. ročník byl výjimkou, potvrzující pravidlo. Každý má právo na svůj názor, ale bylo by smutné, přestat kvůli tomu číst Doba seniorů. Je dobře, že jste svůj názor daly na vědomí všem dalším čtenářům. I já vám sděluji a vysvětluji celou situaci z pohledu babičky, čtenářky DS, manažerky Senior klubu, soutěžící a vítězky Euro babičky 2009 a spolupředatelky 6. ročníku této soutěže. Věřím, že si na vše uděláte jiný pohled, tak jako naše seniorky, které jsou hrdé, že mne mají ve svých řadách.

Přijďte se na nás podívat do Loun a přesvědčit se nebo se podívejte na naše webo-

la už snad dvojnásobek původně plánované sumy a překročila částku půl miliardy. Kdo je tím vinen se – jak už je ostatně u nás zvykem – opět neví. Absence odpovědných je samozřejmostí, stejně jako nemožnost prokázat případný jejich vlastní prospěch. Navíc vedení radnice se po volbách změ-

vé stránky www.lclubsenior.estranky.cz, také si vše přečtete na www.eurobabicka.cz a také nám můžete napsat email: senior.louny@seznam.cz. Odpovíme všem! Naše motto je „kdo neumře mlád, zestárne a nechce být sám“, „dělej pro druhé, s úsměvem překonávej své problémy, raduj se z maličkostí. Vždy si važ přátel a najdeš plnohodnotný život. Úsměv nic nestojí, proto se usmívej a rozdávej ho potřebným, aby se i oni usmívali.“

Babičky, zamyslete se nad svým životem a přehodnoťte ho!! NEBOJTE SE ŽÍT! ŽIVOT JE TĚŽKÝ, ALE KRÁS-NÝ! Říkám Vám to od srdce, já VILMA – Eurobabicka 2009 z Loun.

S úctou Vilma SVOBODOVÁ, Louny ■

Pozn. red.: Dopis paní Svobodové netřeba komentovat. Z DS jen doplníme, že Eurobabicka už má i svůj protějšek. Je jím fotosoutěž Eurodědeček ČR. Do soutěže mohou sympatáky dědečky přihlásit vnuci, děti, přátelé, babičky, ale svou fotografii nám mohou poslat i samotní dědečkové. Stačí poslat 3 kvalitní fotografie. U fotografie je třeba uvést jméno dědečka, jeho věk a popisek k fotce. Uvést je třeba i adresu, e-mail a telefonní kontakt. Soutěžít mohou pouze senioři, kteří mají v době přihlášení fotografie minimálně jed-

no vnouče. Po vložení fotografií odstartuje hlasování na internetu. Nejlepší dědečkové získají zajímavé ceny a budou mj. pozváni na finále Eurobabicka 2011. Přihlásit se lze vyplněním formuláře na www.eurobabicka.cz nebo pošlete přihlášku s vyplněnými údaji a příloženými fotografiemi na email eurobabicka@seznam.cz. Kdo přihlášku nezvládne elektronicky, může ji společně s fotkami poslat na adresu: Eurobabicka, o.s., Jaromírova 69, 551 01 Jaroměř.

Klamy s elektřinou

Dostal se mi do ruky výtisk DS, ve kterém upozorňujete na podvodníky při prodeji elektřiny. Protože jsem udělal vlastní zkušenost s jedním z nich, chtěl bych upozornit v této souvislosti hlavně na rychlost, která jediná (zákonem posvěcená je max. lhůta 14 dnů) může rozhodnout o dalším osudu smlouvy. Zdůrazňuje to i článek v DS, přesto bych rád popsal svůj případ pro povzbuzení stejně postižených. Když prodejce odejde, přečtěte si důkladně, co jste vlastně podepsali a v případě že dojdete k závěru, že je něco špatně, jednejte pokud možno ihned! Já jsem zjistil během půlhodiny, že jsem si naběhl. Neomlouvá mě ani skutečnost, že mi bude za 2 měsíce 70 let, spíše naopak. Podepsal jsem sice pouze „kontrolu

cen“, ale ve skutečnosti to byla smlouva o změně dodavatele elektřiny a plynu.

Ještě než povedený náborář stačil dorazit do podniku a odevzdat svůj úlovek, byla v jejich e-mailové poště moje žádost o okamžité zrušení celé smlouvy s upozorněním, že následuje můj doporučený dopis, ve kterém jsem současně i vrátil jakési další prezenty od prodejce. Současně s odesláním dopisu jsem zavítal za služebnu rozvodných závodů a celou situaci jsem přednesl. Během jednání vyšlo najevo, že nejsem zdaleka sám a současně, že ve lhůtě 14 dnů lze dosáhnout zrušení smlouvy zdarma. Na přepážce jsem ihned podepsal smlouvu o další dodávce elektřiny od původního dodavatele. (To zabrání tomu, aby dodavatel, kterému jste naletěli, mohl v rozvodných závodech uplatnit vámi podepsanou smlouvu o změně dodavatele. Závěr by mohl být nazván happyendem. Smlouva byla skutečně během týdne zrušena. Zrušení bylo potvrzeno a vše se vrátilo do starých kolejí. V této souvislosti však je na místě zdůraznit nutnost rychlého a důsledného jednání. Samozřejmě také zajistit kopie dokladů a vše pouze doporučeně, případně doručení na příslušnou podatelnu vždy řádně doložené prezentačním razítkem.

Pavel DUŠKA ■

Zasmějte se s DS

Dva právníci šli na večeři. Poručili si každý kávu a vytáhli sendviče.

Přiběhla servírka a povídá:

„Pánové, tady nesmíte konzumovat vlastní potraviny!“

Oba právníci se na sebe jen podívali, pokrčili rameny a vyměnili si sendviče.

Rádio: - Píp, píp. Je právě šest hodin ráno. Pan premiér vstává a celá republika s ním...

- Píp, píp. Je půl sedmé ráno.

Pan premiér se obléká a celá republika s ním.

- Píp, píp. Je sedm hodin ráno. Pan premiér snídá a vám ostatním, hlavně pak duchodcům, hrajeme k tanci.

Ze země, kde zítra znamená včera... (Nalezeno na internetu).

DROBNÁ INZERCE A OZNÁMENÍ V DS

Pravidla drobné inzerce v DS znějí: zveřejnění všech nekomerčních inzerátů našich čtenářů je zcela zdarma, poplatek za poštovné 30 Kč se vybírá pouze u inzerátů se značkou, kde si inzerující přeje doručení došlých odpovědí poštou.

RŮZNÉ

Již od roku 2000 sbírám pozvánky na výlety či akce v místě bydliště spojené s prezentací zboží. Na „fenomén této doby“ by měla zůstat památka. Moje sbírka – zřejmě jediná v ČR – obsahuje 5000 ks pozvánek. Prosím i vás o další, poštovné hradím. Děkuji rovněž za event. kontakt na další sběratele těchto pozvánek – z ČR i okolních zemí. Květa Houdková, T.G. Masaryka 880, 277 13 Kostelec nad Labem. E-mail: kurzHoudk@seznam.cz

Ve tři v noci zazvoní profesorovi telefon, ozve se tichý hlas:

„Probudil jsem tě?“ „Hmm, ano...“

„Tak to je dobře, protože já se ještě učím, ty hajzle!“

Do rubriky vedle redakce tentokrát přispěli Jiří Švec z Nového Jičína a František Martin ze Znojma. Znáte také nějakou povedenou anekdotu? Pošlete nám ji do redakce, ať se po jejím zveřejnění pobaví i další čtenáři DS!

předplatné pouhých

11 Kč
(0.45 €)

JSME VŠUDE TAM, KDE **STARŠÍ GENERACE** O NĚCO JDE

Doba seniorů
je tu i pro Vás.
Seznamte se s ní!

Jediný celostátní měsíčník v ČR, který vydávají samotní senioři. Informace, rozhovory, reportáže a poradny, které potřebujete. Zábava a soutěže o ceny, které Vám osladí den.

DOBA
seniorů

Nezapomeňte, že předplatným DS můžete udělat radost i svým blízkým a přátelům!

Předplatné si zajistíte na adrese A.L.L. production s.r.o, Box 32, 112 21 Praha 1,
Tel.: 234 092 851, e-mail: dobaseniuru@predplatne.cz. Objednávky na Slovensku
u LK Permanent s.r.o., www.predplatne.sk, Tel.: 02/44453711

Pokud můžete, odstříhněte a stránku jako leták umístěte v místech, která navštěvují senioři.